

Vliv změn formátů soutěží na budoucnost moderního pětiboje v České republice

Bc. Karolina Janková
2023

Úvod.....	3
Moderní pětiboj.....	4
Moderní pětiboj v České republice.....	5
Literatura o moderním pětiboji.....	6
Vývoj moderního pětiboje v čase.....	6
Podoba jednotlivých disciplín.....	8
Podoba celé soutěže.....	11
Změny v pravidlech v posledních čtyřech olympijských cyklech.....	13
2009-2012.....	13
2013-2016.....	15
2017-2021.....	17
2022-2024.....	19
Aktuální pravidla (2023).....	20
Vize 2025-2028.....	20
Olympijská budoucnost moderního pětiboje.....	26
Praktická část.....	29
Metoda výzkumu.....	29
Postup při realizaci praktické části.....	29
Hodnocení výzkumu.....	32
SWOT moderního pětiboje v ČR.....	43
Silné stránky.....	44
Slabé stránky.....	44
Příležitosti.....	45
Hrozby.....	45
Vize do budoucna.....	46
Závěr.....	47
Zdroje.....	48
Obrázky.....	48
Přílohy.....	48

Úvod

Již od Olympijských her ve Stockholmu v roce 1912, kde se moderní pětiboj objevil poprvé, se tento víceboj skládá ze stejných pěti sportovních odvětví, tedy z běhu, plavání, střelby, šermu a jízdy na koni. Všechny tyto disciplíny prošly za více než sto let historie sportu mnoha proměnami a všechny se dnes liší od jejich původní podoby.

Zejména v posledních letech pak můžeme sledovat velmi dynamický vývoj pravidel, plný zásadních úprav a změn, a rovněž zavedení nových formátů soutěží, které Mezinárodní unie moderního pětiboje zastřešuje a které měly přispět k tomu, aby byl pětiboj stále atraktivním a nadčasovým sportem

Hlavním cílem práce je analýza změn, kterými moderní pětiboj prochází a také nástin možných dopadů, které budou mít na budoucnost moderního pětiboje v České republice.

Práce mapuje období posledních dvou dekad v kontextu soutěžních pravidel moderního pětiboje a volně tedy navazuje na závěrečnou bakalářskou práci Davida Svobody. Ta byla jedním ze zdrojů dat, stejně jako oficiálně dostupné materiály Mezinárodní unie moderního pětiboje a Českého svazu moderního pětiboje.

Významným zdrojem, ze kterého autorka práce vychází především v prvních dvou kapitolách práce, tedy v kapitole s názvem Moderní pětiboj a dále Vývoj moderního pětiboje v čase, je autorky vlastní práce s názvem *Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje*, kterou napsala v roce 2020 a která byla využita pro dokončení studijního programu Sportovní diplomacie v rámci celoživotního vzdělávání.

Práce se zaměřuje především na změny pravidel v posledních čtyřech olympijských cyklech, zmiňuje však také nové formáty, ve kterých se již soutěží. Ty si kladou za cíl především rozšířit členskou základnu v zemích, kde doposud není moderní pětiboj tolik etablován a zároveň umožňuje konání soutěží na nových místech, kde by to dříve s ohledem na požadavky kladené na zabezpečení sportovišť nebylo možné.

Nyní prochází moderní pětiboj jednou z nejrazantnějších změn za dobu své existence. Po pařížské olympiádě by měla natrvalo zmizet jezdecká disciplína a být nahrazena překážkovou disciplínou ve stylu známé televizní soutěže Ninja Factor. Důvodům pro změnu se bude autorka věnovat podrobněji v rámci této práce.

Jistě však i přispěl incident z letních olympijských her v Tokiu, kde se podle ochránců zvířat dopustila týrání koně německá reprezentantka Annika Schleu. Vyřazením jízdy na koni se UIPM snaží zachovat v programu her tradiční olympijskou disciplínu. Setrvání moderního pětiboje na olympijských hrách je pro jeho budoucnost zásadní. Jelikož se nejedná o masový sport, je to důležité nejen pro jeho zviditelnění, ale i například pro jeho financování v jednotlivých státech, kde je provozován.

Na základě dat získaných z dotazníků byla v práci zpracována SWOT analýza současného stavu moderního pětiboje, která ilustruje a popisuje možné pozitivní i negativní vlivy těchto změn na budoucnost moderního pětiboje na území České republiky.

Smyslem této práce bylo tyto změny analyzovat. Zároveň je tato práce prvním českým textem, který pracuje s nově zveřejněnými dokumenty mezinárodní unie moderního pětiboje, které se týkají překážkové disciplíny a jejích pravidel v moderním pětiboji.

Moderní pětiboj¹

Tato kapitola je převzata z práce autorky z roku 2020; Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje. Pasáže, které jsou převzaty z jiných zdrojů, jsou náležitě citovány.

Moderní pětiboj zastřešuje Mezinárodní unie moderního pětiboje (dále UIPM – zkratka názvu Union Internationale de Pentathlon Moderne), která byla založena v roce 1948. Ta každoročně organizuje mistrovské soutěže pro seniorské, juniorské i mládežnické kategorie a také seriál světového poháru.²

Závodí muži i ženy v soutěžích jednotlivců, tříčlenných družstev mužů i žen, dvoučlenných štafet mužů, žen a smíšených (mix) štafet. Soutěže jsou rozděleny do věkových kategorií. Vrcholnou seniorskou akcí a zároveň nejvýznamnější pětibojařskou soutěží jsou olympijské hry, v jejichž programu je ženská a mužská individuální soutěž.³ Bylo usilováno o to, aby se součástí olympijského programu stala i soutěž ve smíšené štafetě, návrh však zatím nebyl úspěšný. Nejvýznamnější dlouhodobou soutěží je Světový pohár, dále jsou pořádány šampionáty na národní i mezinárodní úrovni.

Celá soutěž funguje tak, že závodníci za své výkony v jednotlivých disciplínách získávají bodový ekvivalent. Body se sčítají a definují pořadí závodníků před závěrečnou kombinovanou disciplínou, do které závodníci startují v pořadí, ve kterém se po třech předchozích disciplínách nachází. Kombinace střelby a běhu pak určí celkového vítěze.

Moderní pětiboj je v současné době a podobě sportem olympijským, a bude na programu letních olympijských her v Paříži v roce 2024.⁴ Na dalších olympiádách zatím není přítomnost moderního pětiboje zaručena, a bude záviset na několika faktorech, které autorka dále zmiňuje v průběhu této práce.

¹ JANKOVÁ, Karolina. *Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje*. Praha, 2020.

² UIPM Modern Pentathlon [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/sport/uipm/modern-pentathlon>

³ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Druhy soutěží* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Druhy-soutezi-18.htm>

⁴ Paris 2024 [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.paris2024.org/en/the-olympic-sports-included-on-paris-2024-olympic-sports-programme/>

Podstatnou problematikou moderního pětiboje je po celou dobu jeho existence organizace soutěže, která je velmi náročná, co se týče zabezpečení jednotlivých disciplín, ale i jejich časového rozsahu. Pořadí jednotlivých disciplín, stejně jako celková doba soutěže a lokace jednotlivých sportovišť jsou důležitými faktory, které mají vliv i na zájem veřejnosti a počet fanoušků tohoto sportu. Zájem veřejnosti, stejně tak jako zájem médií a sponzorů hraje čím dál větší roli při definování úspěšnosti sportovních odvětví. Tímto faktem je pochopitelně organizace pětibojařských soutěží ovlivněna.

V minulosti nebyl kladen tlak na omezení délky trvání soutěže, a ta tak trvala většinou pět dní (každá disciplína se odehrála v jeden den). Na několika olympijských hrách (mj. Paříž 1924, Melbourne 1956 a Řím 1960) trvala soutěž dokonce šest dní.⁵ Celá soutěž (všech pět disciplín) v jednom dni se koná až od olympijských her v Atlantě 1996.

Vývoj v posledním desetiletí svědčí o tom, že se moderní pětiboj snaží jít vstříc jak fanouškům, kteří přijdou soutěž sledovat, tak těm, kteří chtějí sledovat přenos on-line, a to jak zkracováním délky trvání celého závodu, tak i lokací sportovišť (ideálně tak, aby všechna sportoviště byla co nejbližší u sebe a diváci mohli závodníky sledovat při všech pěti disciplínách na jednom stadionu).

Moderní pětiboj v České republice

V České republice je zásadním orgánem zastřešujícím moderní pětiboj Český svaz moderního pětiboje (dále ČSMP). ČSMP je jedním z členů Mezinárodní unie moderního pětiboje (UIPM) a rovněž Evropské konfederace moderního pětiboje (ECMP). Svaz je také členem několika spolků a korporací, mimo jiné České unie sportu (ČUS) a Českého olympijského výboru (ČOV).⁶

„Účelem ČSMP je vytvářet a zabezpečovat pro své členy podmínky k rozvoji moderního pětiboje (a jeho dalších odvozených forem), s hlavním zaměřením na vytváření podmínek pro státní sportovní reprezentaci v moderním pětiboji a komplexní přípravu sportovně talentované mldeže, a dále posilovat fyzickou a duševní zdatnost, rozvíjet odborné znalosti a dovednosti, a pečovat o rozvíjení smyslu pro vlastenectví, kulturní úroveň a společenskou soudržnost členů.“⁷

Dále patří mezi hlavní aktivity svazu zabezpečení a řízení sportovní reprezentace české republiky a také vytváření podmínek pro rozšiřování členské základny.

⁵ SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboje na olympijských hrách (1912 - 2012)*. Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD., MBA, str. 21

⁶ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Stanovy [online]*. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://www.pentathlon.cz/userfiles/dokumenty/6/stanovy.pdf>

⁷ -II-

Svaz organizuje akce (soutěže) v moderním pětiboji a v modifikacích blízkých modernímu pětiboji (odvozené formy). Kromě mistrovských a nemistrovských soutěží organizovaných na území České republiky řídí ČSMP i mezinárodní závody na našem území, případně pověřuje jejich organizováním třetí osoby.⁸ Svaz také zaštiťuje všechny kluby (oddíly) moderního pětiboje, které se nacházejí na území České republiky.

Předsedou je aktuálně David Marčev, který navázal na dlouholeté působení Bohumila Hrudky.⁹

České úspěchy na olympijských hrách

Co se týče české stopy na olympijském pětibojařském poli, zapsali se Češi hned několikrát. Velkého úspěchu dosáhlo družstvo ve složení Jiří Adam, Jan Bártů a Bohumil Starnovský ziskem stříbrné medaile na LOH v Montrealu 1976, kterou ještě doplnil bronzem z individuální soutěže právě Bártů.¹⁰ Dalším bronzovým medailistou byl v roce 2004 v Aténách Libor Capalini. Umístění v TOP 10 na olympijských hrách si připsali v minulosti i Vlach, Michalík, Kuf, Kadlec a v poslední řadě také David Svoboda.¹¹

Právě on pojal oslavu sto let moderního pětiboje na letních olympijských hrách velkolepě, a to zlatou medailí na LOH v Londýně (2012). V českém kontextu se jednalo o nejvýznamnější úspěch v historii moderního pětiboje, zároveň však byly tyto olympijské hry významné i z jiného důvodu. Poprvé se zde závodilo v novém formátu soutěže, kde byla spojena běžecká a střelecká část do takzvané kombinované disciplíny. Závodníky čekaly tři kilometrové okruhy a tři střelecké položky, kde bylo nutné sestřelit pět terčů na vzdálenost 10 m. Tato podoba kombinované disciplíny je již dnes minulostí, a i to je důkazem toho, že moderní pětiboj stále prochází značným množstvím změn.

Literatura o moderním pětiboji

Na rozdíl od mnoha jiných sportů nalezneme o moderním pětiboji jen malé množství literatury, která by se zabývala jeho historií a vývojem jeho pravidel. Proto jsem vycházela i ze závěrečné bakalářské práce výše jmenovaného Davida Svobody, jehož osobní zájem o tuto problematiku vyústil v napsání práce, z níž lze nyní minimálně na českém území vycházet pro získání povědomí o vývoji tohoto sportu (práce pokrývá časové rozpětí 1912-2012).¹²

⁸ -II-

⁹ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Orgány svazu [online]. [cit. 2023-05-15].* Dostupné z: <https://www.pentathlon.cz/svaz/organy-svazu>

¹⁰ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Síň slávy [online]. [cit. 2023-05-15].* Dostupné z: <https://www.pentathlon.cz/o-petiboji/sin-slavy>

¹¹ -II-

¹² SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboje na olympijských hrách (1912 - 2012)*. Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD., MBA, str. 1

Vývoj moderního pětiboje v čase¹³

Tato kapitola je převzata z práce autorky z roku 2020; Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje. Pasáže, které jsou převzaty z jiných zdrojů, jsou náležitě citovány.

Kořeny moderního pětiboje sahají až do antického Řecka, kdy se pětiboj skládal z běhu, skoku, zápasu a hodů diskem a oštěpem. Již tehdejší složení pětiboje dokazuje, že vedl závodníky k nejvyšší možné všestrannosti – pro běh a skok bylo výhodnější být lehký a rychlý, zápasníci však zpravidla byli těžší a silnější. Ten, kdo byl pomyslným průsečíkem těchto dvou typů a dokázal obě složky přípravy ideálně vybalancovat, mohl zvítězit. Stejně tak je tomu v dnešním moderním pětiboji, excelovat v jedné disciplíně nestačí a všestrannost je základním předpokladem závodníka pro úspěch.¹⁴

Obrázek 1

Co se týče novodobých olympijských her, za svou existenci na nich vděčí moderní pětiboj jejich zakladateli, francouzskému baronovi Pierre de Coubertinovi.¹⁵ Právě jemu se idea tohoto víceboje velmi líbila a chtěl, aby sport, který dokáže prověřit morální kvality i fyzickou sílu, byl součástí olympijských her. Dokonce to byl právě on, kdo dal dohromady finální složení disciplín tak, jak je známe dnes, i když v jeho původní ideje bylo jednou z navrhovaných disciplín i veslování (v této podobě však soutěž nikdy realizována nebyla).

Coubertin svoje dílo (tedy novodobé olympijské hry) budoval s velkým obdivem k antice. Ovlivnil ho rovněž anglický sport, kde se vychovávalo v duchu fair play a osobní odpovědnosti.¹⁶

¹³ JANKOVÁ, Karolina. *Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje*. Praha, 2020.

¹⁴ UIPM Modern Pentathlon: History [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z:

<https://www.uipmworld.org/history>

¹⁵ -II-

¹⁶ DOVALIL, J. -- RYCHTECKÝ, A. *Budoucnost olympismu?* STUDIA SPORTIVA 2010/4, č. 1, s. 60.

Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Praha

„Pět disciplín mělo, podle ideálů, otestovat vytrvalost, odhodlanost, duchapřítomnost myslí, neohroženost, hbitost a sílu těch, kteří se závodu zúčastní.“¹⁷

Moderní pětiboj je na programu olympijských her již od roku 1912 a řadí se tak mezi tradiční olympijské sporty.¹⁸

Během olympiád se neustále pracovalo na udržení rovnováhy mezi jednotlivými disciplínami a dodnes je žádoucí, aby každá z pěti disciplín pětiboje měla obdobný vliv na celkový výsledek závodníka a tím byla dokázána všestrannost, kterou do své přípravy dokázal vnést.

Podoba jednotlivých disciplín

Disciplíny moderního pětiboje prodělaly od doby jeho vzniku nespočet změn. Ty mnohdy vycházely z vývoje jednotlivých disciplín, ze kterých se moderní pětiboj skládá, ale zároveň jsou samostatným individuálním sportem. Některá pravidla jsou ale pro potřeby moderního pětiboje odlišná; markantně se liší především jezdecká disciplína, která se svými pravidly i celkovou podobou výrazně liší od olympijských disciplín v jezdecké oblasti.

Oficiální pravidla vydává UIPM na každoroční bázi a v souladu s nimi jsou pak pořádány veškeré oficiální národní i mezinárodní soutěže. Přestože se pravidla aktualizují každý rok, k výrazným změnám, které by mohly ovlivnit podobu sportu na olympijských hrách, je pochopitelně možné přistupovat pouze jednou za čtyři roky (změny jsou tak diskutovány a schvalovány na kongresu, který se koná po olympijských hrách).

Jízda

Jízda, na rozdíl od zbývajících disciplín, kde se často čerpalo z již existujících pravidel pro jednotlivé sporty, průběžně procházela svým vlastním, nezávislým vývojem. Disciplína dodnes ctí požadavek, aby byl pětibojář schopen projet trať plnou překážek na jemu neznámém koni. V rámci prvního olympijského pětiboje v roce 1912 se jelo na koních vlastních nebo vypůjčených, během olympijských her v Antverpách v roce 1920 však již závodníci poznali své koně až těsně před závodem, podobně jako je tomu v dnešních soutěžích, kde koně pro závod zajišťuje vždy pořadatel.¹⁹

Pětibojáři si pak z těchto koní losují zvíře pro svůj závod, ve kterém musí překonat 12 překážek v určeném časovém limitu. Maximální možný počet bodů, které může závodník získat, je 300, a za jakékoliv pochybení (shozy překážek, odmítnutí poslušnosti

¹⁷ SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboje na olympijských hrách (1912 - 2012)*. Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD., MBA, str. 15

¹⁸ Olympic.org: *Modern pentathlon – Equipment and History [online]*. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/modern-pentathlon-equipment-and-history>

¹⁹ SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboje na olympijských hrách (1912 - 2012)*. Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD., MBA, str. 19

koně apod.) jsou udělovány bodové penalizace.²⁰ Závod se koná v jezdeckých areálech, které umožňují divákům sedět na tribunách a jezdecké disciplíně přihlížet, což v jejich počátcích bylo jen stěží možné, jelikož se jezdilo ve volném prostranství a trať měřila až 5000 m (výrazně zkrácena byla v roce 1968 a od té doby se již velmi blízkce podobala parkuru).²¹

Šerm

Co se týče šermířské části, je to bezpochyby časově nejnáročnější disciplína (v minulosti bývala rozdělena dokonce i do dvou dní a po změně pravidel v roce 2015 se do tohoto formátu opět na vrcholných akcích vrátila). Šermířská disciplína vycházela z platných pravidel šermu, který je jedním z devíti sportů, který byl na programu všech moderních olympijských her, a měl tedy v době prvních pětibojářských soutěží mezinárodně uznávaná pravidla. Zbraň (kord) musela odpovídat již stanoveným oficiálním šermířským pravidlům.

Zásadní pro moderní pětiboj byl způsob organizace soutěže. V době, kdy se pětibojářská soutěž konala v pěti dnech, bylo každé utkání rozhodnuto třemi vítěznými zásahy z pěti. Později se, z časových důvodů, přešlo na systém, kdy rozhodoval pouze jeden vítězný zásah. Zkracoval se i časový limit, v němž muselo k zásahu dojít. Z původních pěti minut se dostal na nyní platnou jednu minutu.

Podle soutěžních pravidel platných od roku 2015 má šermířská soutěž dvě části – základní a bonusové kolo, díky kterým se soutěž opět rozkládá do dvou dnů (min. v rámci programu moderního pětiboje na olympijských hrách). V základním kole se závodníci utkávají systémem „každý s každým“ na jeden vítězný zásah v časovém limitu jedné minuty. Pokud zásah nepadne, jsou oba soupeři považováni za poražené. Vítězství jsou přepočítávána na bodové zisky (za 70% vítězných utkání získá závodník 250 bodů). Na základní kolo šermířské soutěže navazuje tzv. bonusové kolo, do kterého nastupují závodníci podle jejich umístění v základním kole. V bonusovém kole je časový limit na zásah 30 vteřin, a každé vítězství je ohodnoceno jedním bodem (na rozdíl od základního kola, kde je tato hodnota 6 bodů).

Nový formát umožnil všem závodníkům získat ještě bonusové body k doplnění jejich bodů ze základního kola. Zároveň se bonusové kolo koná na samostatné planši, a je tak atraktivní pro diváky (zápasy rychle ubíhají a diváci se zároveň mohou snadno zorientovat v pořadí závodníků v této disciplíně, jelikož na planš nastupují vzestupně od posledního k prvnímu).²²

²⁰ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Disciplíny a pravidla [online]*. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

²¹ SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboje na olympijských hrách (1912 - 2012)*. Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD., MBA, str. 18

²² Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Disciplíny a pravidla [online]*. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

V dávné minulosti nebyl brán příliš velký zřetel na systém posloupnosti jednotlivých utkání a mohli si tak soupeře libovolně vybírat. Výsledkem však bylo, že šermířská disciplína probíhala velmi dlouho, a pro její urychlení a větší plynulost jsou dnes vždy předem vytvořené harmonogramy které určují, v jakém pořadí se mají závodníci mezi sebou utkat a na jakých plansích. Jistou dobu měl šerm v pětiboji rovněž podobu vyřazovacího turnaje, tato varianta se ale v platnosti příliš dlouho neudržela (narozdíl od čistě šermířských soutěží, kde tento vyřazovací způsob funguje dodnes).

Plavání

Plavecká část má ze všech disciplín nejstabilnější pravidla. Pro první závod byla zvolena trať o délce 300 metrů volným způsobem, v roce 1997 byla trať zkrácena na 200 metrů. Plave se volným způsobem a jediným rozhodujícím faktorem je čas, který je stejně jako v jiných disciplínách přepočítán na bodový zisk.

Tedy, délka trati již v dalších letech zůstala neměnná, měnilo se pouze bodování. Pravidla plavecké disciplíny podléhají oficiálním pravidlům plavecké federace (FINA) pro disciplínu 200 m volný způsob.²³

Běh

Podobně i běžecká část, jakožto další fyzická disciplína, neprocházela výraznými změnami. Původní délka běžecké trasy byla určena na 4000 m.²⁴

Závodníci startovali s minutovým intervalem, a nikoliv hromadně, jako tomu bylo u přespolních běhů běžné. Běh o délce 4000 m se postupem času přesunul na stadiony nebo do jejich okolí, což bylo vstřícným krokem směrem k divákům, kteří mohli sportovce pohodlněji sledovat. Tato úprava vede mimo jiné k tomu, aby pořadí na vedoucích místech bylo rozhodnuto, pokud možno až v samotném závěru závodu a ten byl tak pro diváky napínavější.

K atraktivitě sledování přispělo také zavedení handicapového startu na olympijských hrách v Atlantě (1996)²⁵, díky kterému byl závod napínavější. Závodníci jsou při tomto způsobu organizace vypouštěni na trať podle bodových rozestupů z předchozích disciplín, a ten, kdo proběhne cílem jako první, je vítězem celého závodu. Handicapový start umožňuje přehledně vidět, kdo běží na jaké pozici a pořadí doběhu do cíle je zároveň konečným pořadím celého moderního pětiboje.

Stejně jako u plavání, i u běhu došlo v roce 1997 ke zkrácení distance – ze 4000 m na 3000

²³ KLUZOVÁ, Hana. *Sportovní trénink a regenerace v moderním pětiboji ve Sportovním centru v Bystřici*. Olomouc, 2016. bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Fakulta tělesné kultury

²⁴ SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboje na olympijských hrách (1912 - 2012)*. Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD., MBA, str. 19

²⁵ UIPM Modern Pentathlon: *History* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www UIPMworld.org/history>

m. Délka trati 3000m byla původně zanechána i pro kombinovanou disciplínu (3 x 1000 m). Aktuálně senioři absolvují trať, která má rovněž délku 3000 metrů, je ale rozdělena do pěti úseků; tedy 5x 600 m proložených střeleckými položkami.²⁶

Střelba

Střelba rovněž prošla výrazným vývojem. V soutěži nebyl dlouho specifikován konkrétní typ zbraně. Nejprve se v moderním pětiboji používaly malorážky; střílet bylo možné libovolnými pistolemi. To se definitivně změnilo až v roce 1994, kdy byla malorážka nahrazena vzduchovou pistolí. Spolu se změnou zbraně přišla i změna vzdálenosti, ze které se střílelo – byla snížena z 25 m na 10 m. Střílelo se 20 ran, limit pro výstřel jedné rány byl 40 vteřin.²⁷

Po zavedení kombinované disciplíny pak přišla v roce 2010, a to laserová technologie. Tyto změny měly mnoho praktických důvodů. Cestování na zahraniční soutěže bylo výrazně usnadněno bez nutnosti vlastnit zbrojní pas, a pro pořadatele také klesly nároky na parametry střelnice. Ta se dá v dnešní době postavit za pomoci malých přenosných terčů téměř kdekoliv, a i tato flexibilita výrazně přispívá k atraktivitě závodu (závod lze absolvovat v místech, kde by to dříve nebylo možné - například v centrech města apod.).

Také se již dnes obejdeme bez jakékoliv munice. Terče, na které se střílelo v minulosti, se také v mnohém liší. Před sto lety se střílelo na figury, které se časem zmenšovaly a poté byly nahrazeny obdélníkovými, posléze kruhovými terči.

Obrázek 2

²⁶ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Disciplíny a pravidla* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

²⁷ UIPM Modern Pentathlon: *History* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www UIPMworld.org/history>

Podoba celé soutěže²⁸

Tato podkapitola je převzata z práce autorky z roku 2020; Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje. Pasáže, které jsou převzaty z jiných zdrojů, jsou náležitě citovány.

Kromě změn v jednotlivých disciplínách, jež byly popsány v předchozí kapitole, je žádoucí zmínit i další změny pravidel celého závodu.

Pořadí disciplín

Jedním z aspektů je pořadí disciplín. To bylo na olympijských hrách v roce 1912 následující: „střelba, plavání, šerm, jízda a nakonec běh. Toto pořadí zůstalo nezměněno do her v roce 1932.“²⁹

Přestože se poté na některých soutěžích objevila jízda až jako poslední disciplína, na většině soutěží a i v současné situaci je závěrečnou disciplínou vrcholných soutěží vždy běh (respektive kombinovaná disciplína). Je tomu tak především proto, že díky handicapové metodě startu ten, kdo proběhne cílem jako první, je vítězem celého závodu, což je důležitý prvek napětí nejen pro závodníky, ale i pro diváky.

Délka trvání soutěže

Dalším z podstatných aspektů je délka trvání závodu. V letech 1912 až 1980 se moderní pětiboj na olympijských hrách konal až na výjimky vždy pět dní – co den, to disciplína. Historicky první závod trval dní dokonce šest (formát šermířské disciplíny byl velmi časově náročný a musel probíhat ve dvou dnech).³⁰

Až v roce 1996 konal celý olympijský závod během jediného dne, načež pro olympijskou soutěž v Tokiu byla vyčleněna časová dotace zhruba pět hodin. Aktuálně se hovoří o časovém harmonogramu v řádu asi devadesáti minut. Zkrácení soutěže vychází vstříc hlavně médiím a divákům, pro které může být moderní pětiboj nyní atraktivnější podívanou, zároveň je i jakýmsi zadostiučiněním původní Coubertinovy ideje, aby na sebe jednotlivé disciplíny pětiboje navazovaly v co možná nejkratším sledu.

Bodování disciplín

V počátcích moderního pětiboje neexistovalo bodové ohodnocení jednotlivých disciplín tak jak ho známe dnes, a pro hodnocení celého závodu se sčítaly body dosažené na základě umístění závodníků v jednotlivých disciplínách. Vítěz dané disciplíny za ní tedy obdržel jeden bod, druhý v pořadí dva body, třetí tři a tak dále. Celkovým vítězem se pak stal ten, kdo měl po absolvování všech pěti disciplín pak nejvyšší součet těchto bodů.

²⁸ JANKOVÁ, Karolina. *Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje*. Praha, 2020.

²⁹ SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboje na olympijských hrách (1912 - 2012)*. Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD., MBA, str. 13

³⁰ -II-

To se změnilo až na hrách v roce 1956 v Melbourne, kde byla přijata koncepce bodování výkonů v jednotlivých disciplínách podle nově stanovených tabulek, oproti dosavadnímu systému, který byl založený pouze na dosaženém pořadí. V každé disciplíně byl stanoven standard 1000 bodů, který odpovídá určitému výkonu.³¹

Pokud někdo dosáhl lepšího výsledku, získal za danou disciplínu více než 1000 bodů, a naopak, pokud byl výkon slabší oproti definovanému standardu, body se odečítaly.

Je důležité si uvědomit, že bodování disciplín je zásadní pro dodržení vyváženosti jednotlivých disciplín. Toto sehrálo roli zejména v době, kdy se prosadilo snížení bodového hodnocení dosažených časů v plavání - tím význam plavecké části významně klesl. Tato změna byla podpořena především argumentem, že mnohé (především africké) federace nemají srovnatelné podmínky k plavecké přípravě.³²

Pro závodníky může tento fakt znamenat, že jakkoli může neúspěch v jakékoliv disciplíně zhatit šanci na celkový dobrý výsledek, v případě plavání však ztráty nejsou tak výrazné.

Počet startujících

Při zrodu moderního pětiboje na olympijských hrách neexistovaly kvóty, které by omezovaly počet závodníků z daného státu, kteří mohou v soutěži startovat. Postupně však s ohledem na zvyšování členské základny a udržení kvality soutěže byly zaváděny. První takové omezení pravděpodobně vešlo v platnost na olympijských hrách v Antverpách roku 1920, kde již byla stanovena kvóta závodníků z jedné země, a to na maximálně čtyři sportovce.

Kvóta byla na olympijských hrách v roce 1928 snížena pouze na tři závodníky a tímto způsobem se závodilo až do roku 1996. Na olympijských hrách v Sydney v roce 2000 došlo k zásadní změně - ačkoliv byla soutěž jako taková rozšířena, a poprvé se konala olympijská soutěž jak v kategorii mužů, tak i v kategorii žen, maximální počet závodníků za daný stát byl snížen ze tří na dva. V každé z kategorií pak mohlo startovat pouze 24 závodníků, respektive závodnic. To způsobilo i fakt, že bylo na hry obtížnější se kvalifikovat. Na dalších olympijských hrách byl počet závodníků v kategorii zvýšen nejprve na 32 (LOH Athény 2004) a později na 36 (LOH Peking 2008).³³ Tento počet je platný dodnes, tedy i příští rok v Paříži uvidíme do soutěže nastoupit 36 nominovaných žen a 36 nominovaných mužů, kteří budou soutěžit o olympijské kovy.

³¹ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Disciplíny a pravidla* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

³² Interní informace ČSMP

³³ SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboje na olympijských hrách (1912 - 2012)*. Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD., MBA, str. 67

Změny v pravidlech v posledních čtyřech olympijských cyklech

2009-2012

Tato podkapitola je převzata z práce autorky z roku 2020; Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje. Pasáže, které jsou převzaty z jiných zdrojů, jsou náležitě citovány.

Kombinovaná disciplína + střelba laserem

Od sezóny 2009 došlo k radikální změně, a to ke spojení střelby a běhu v takzvanou kombinovanou disciplínu (combined event). Kombinovaná část je novým oficiálním soutěžním formátem moderního pětiboje od 1. 1. 2009.³⁴

Od tohoto data platilo, že se tříkilometrová rozdělila na tři kilometrové okruhy, které byly proloženy střelbou. Ačkoliv se stále střílelo ze vzduchové pistole, klasická klidová střelba na 20 ran byla nahrazena rychlopalnou střelbou v zátěži po třech pětiranných položkách. Pro lepší představu lze tuto disciplínu přirovnat k populárnímu zimnímu sportu, biatlonu. Kombinovaná disciplína uzavírá soutěžní den, a závodníci do ní startují stejně jako dříve do čistě běžecké části, s časovými handicapami určenými na základě bodových výkonů z předchozích disciplín.

Počínaje olympijskými hrami mládeže v roce 2010 v Singapuru byla představena střelba s použitím laserové technologie, místo dosavadní munice (diaboly pro vzduchové pistole). V sezóně 2011 pak byla laserová střelba na všech vrcholných seniorských akcích, a zároveň se s laserem střílelo ve všech závodech olympijské kvalifikace a posléze i na olympijských hrách v roce 2012 v Londýně.

„Spojení dvou jednotlivých disciplín v jednu bylo náročnou zkouškou pro všechny moderní pětibojaře, kteří se zúčastnili her v Londýně. Byla to premiéra jak pro pořadatele, kteří museli zvládnout technickou přípravu závodu a zajistit pětibojařům perfektní podmínky, tak pro samotné soutěžící, kteří se museli vyrovnat se změnou pravidel.“³⁵

Dle oficiálního vyjádření představitelů mezinárodní federace k úpravě soutěžního programu bylo hlavním důvodem pro zavedení kombinované části zkrácení délky trvání pětibojařských soutěží pro závodníky i diváky a výrazné zvýšení atraktivity moderního pětiboje.³⁶

³⁴ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: Disciplíny a pravidla [online]. [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

³⁵ KLUZOVÁ, Hana. Sportovní trénink a regenerace v moderním pětiboji ve Sportovním centru v Bystřici. Olomouc, 2016. bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Fakulta tělesné kultury

³⁶ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: Disciplíny a pravidla [online]. [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

Smíšená štafeta

Při konání soutěží v mezinárodním pětiboji se od roku 2010 soutěží také v mix štafetě, kde závod absolvují společně muž a žena reprezentující daný stát. V každé disciplíně se střídají formou štafety. Snaha o to, aby se smíšená štafeta stala součástí programu olympijských her byla zatím neúspěšná. Češi však pravidelně sklízí v soutěžích tohoto formátu velké úspěchy.

Rovněž u štafet stejného pohlaví došlo ke změně, a to z tříčlenných štafet na dvoučlenné. Díky tomu se mohlo do soutěže zapojit více států (ne každá federace měla k dispozici tři konkurenceschopné závodníky nebo závodnice).

2013-2016

Tato podkapitola je převzata z práce autorky z roku 2020; Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje. Pasáže, které jsou převzaty z jiných zdrojů, jsou náležitě citovány.

Kombinovaná disciplína

V roce 2013 pak byla upravena délka tratě i počet střeleckých položek – místo tří běžeckých kol se běželo čtyřikrát na vzdálenost 800 m se čtyřmi střeleckými položkami. Na každou z nich byl časový limit 50 sekund.³⁷

Bonusové kolo v šermířské soutěži

Podle soutěžních pravidel, která platí od roku 2015, je šermířská soutěž rozdělena na dvě části.³⁸ Jak již bylo popsáno v kapitole 2.2.2, na základní kolo šermířské soutěže navazuje tzv. bonusové kolo, do kterého nastupují závodníci podle jejich umístění v základním kole. Bonusové kolo se koná na samostatné planši, která je často situována do venkovního areálu, kde se zároveň poté koná jízda a závěrečná kombinovaná disciplína. Cílem bylo především zvýšení atraktivity disciplíny pro diváky. Díky této změně mohou diváci sledovat vždy jen jeden zápas, nemusí se těsnit v hale a také snadno vidí, jaké bylo před disciplínou pořadí závodníků (nastupují od posledního vzestupně směrem k průběžně prvnímu).

Tento olympijský cyklus přinesl také nové formáty soutěží, které byly dále rozvíjeny i v následujícím cyklu (2017-2021).

Nové soutěžní formáty

Mezinárodní pětibojařská federace zavedla několik zcela nových soutěžních formátů. Ty umožňují moderním pětibojařům soutěžit i v dílčích disciplínách, zároveň se však mohou

³⁷ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Disciplíny a pravidla* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

³⁸ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Disciplíny a pravidla* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

účastnit i ti sportovci, kteří všech pět disciplín neovládají a potenciální dosah je tak vyšší. Soutěže tedy mohou pomoci šíření moderního pětiboje - těchto ne-pětibojařských disciplín se může zúčastnit více lidí, kteří se tak mohou přiblížit k jednomu z nejnáročnějších olympijských sportů.

Tyto formáty mohou rovněž sloužit jako prostředek pro hledání nových talentů a poskytnout začínajícím pětibojařům první krok na cestě k modernímu pětiboji.

Laser Run

Zcela novým, nicméně velmi rychle se rozvíjejícím formátem, který UIPM představila v roce 2014, je laser run. Ten vznikl jako samostatný sport vycházející z kombinované disciplíny, která je součástí moderního pětiboje. Nespornou výhodou je možnost uspořádání této soutěže v podstatě kdekoliv, jelikož nevyžaduje zázemí, které je u jiných disciplín potřeba (plavecký bazén, jezdecký areál apod.) To napomáhá především federacím, které doposud nebyly výrazně do soutěží a jejich organizace zapojeny.

Laser run je prezentován jako velmi dynamická disciplína, která kombinuje běh a střelbu. Zúčastnit se mohou sportovci všech věkových kategorií. Dospělí sportovci závodí totožně jako v rámci moderního pětiboje, pro mladší závodníky či veterány jsou pak pravidla upravena. Běžec okruhy tedy měří 200-800 m a jsou proloženy čtyřmi koly laserové střelby ze vzdálenosti 3 až 10 metrů. Stejně jako v rámci pětiboje, pro úspěšné opuštění střelnice je nutné se pětkrát trefit do terče v předem definovaném časovém limitu.³⁹

Je vhodné doplnit, že Češi jsou v tomto formátu velmi úspěšní (stejně jako patří mezi špičku v kombinované disciplíně). Například na mistrovství světa v laser runu v roce 2016 české duo Ondřej Polívka a Barbora Kodedová zcela ovládlo seniorskou soutěž (dominovali v individuální soutěži i ve štafetě). Na jejich úspěchy pak navázali v následujících letech i další čeští reprezentanti.

Biathle

Dalším formátem je biathle, který kombinuje běh a plavání. Mezi disciplínami v tomto případě rovněž není pauza, a tak na sebe navazují běžecké úseky o délce 200 až 1600 metrů a plavecké (50 až 200 m).

Již v roce 2015 se mistrovství světa v biathle a triathle zúčastnilo přes 500 závodníků ze čtrnácti států, v roce 2017 už byla účast přes 500 závodníků výhradně za disciplínu biathle.⁴⁰

³⁹ UIPM Modern Pentathlon: Laser Run [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/sport/uipm-laser-run>

⁴⁰ UIPM Modern Pentathlon: Annual Activity Reports [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/annual-activity-reports>

Nejstarším účastníkem byl Bob Garden z Jihoafrické republiky, který soutěž absolvoval ve věku 76 let. To, že je soutěž dostupnější i starším věkovým kategoriím, je rovněž jistě pozitivním aspektem - závodů se mohou zúčastnit pětibojaři běžně soutěžící v kategorii Masters, ale i další aktivní sportovci, kteří celý moderní pětiboj neovládají.

Triathle

Jak již název napovídá, tento soutěžní formát obsahuje tři disciplíny – střelbu, běh a plavání. Opět jsou zde disciplíny kombinovány bez jakékoliv pauzy mezi nimi, závod tak v mnohém připomíná triatlon. Triathle debutoval na mezinárodní scéně v roce 2013, na mistrovství světa pořádaném pro kategorie Biathle a Triathle.

Od roku 2014 tvoří součást světové série závodů Biathle a Triathle.⁴¹

Biathle a Triathle mají nespornou výhodu v tom, že je lze organizovat téměř kdekoliv – plavání je možno uskutečnit na otevřené vodě, a stejně tak není striktně dán povrch, na kterém musí proběhnout běžecká část. V obou těchto soutěžích jsou kromě soutěží jednotlivců i štafety, včetně smíšené.

Nové soutěžní formáty v ČR

Co se týče výše zmiňovaných disciplín, na území České republiky jich proběhlo jen několik – v laser runu se konala 2 mistrovství republiky, v ostatních případech nebyly uspořádány žádné mistrovské soutěže. Na MČR v laser runu v roce 2017 startovalo 83 účastníků, v roce 2018 jich soutěž přilákala 117. Jednalo se především o již závodící pětibojaře.

Český svaz moderního pětiboje dle své aktuálně platné koncepce nepovažuje tyto ne pětibojařské disciplíny za prioritní v rámci přípravy reprezentantů a chce nadále dbát především na vytváření co nejlepších podmínek pro sportovní reprezentaci v moderním pětiboji (nikoliv v těchto nových dílčích disciplínách).³⁸

Co se týče pořádání soutěží v těchto disciplínách, *Koncepce* je doporučuje využít především k propagačním a náborovým akcím – tedy, k hledání nových talentů, rozšíření členské základny, „případně zvyšování všeobecného povědomí o moderním pětiboji či propagace oddílů.“⁴²

⁴¹ UIPM Modern Pentathlon: Annual Activity Reports [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/annual-activity-reports>

⁴² Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: Dokumenty [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/data/1556034587964Koncepce-CSMP-pro-souteze-ve-vybranych-neolympijskych-kategoriich-sdruzenych-pod-UIPM-v-letech-2019-2020.pdf>

U formátu biathle je doporučeno jej koncipovat především jako soutěž pro nejmladší kategorie (které se na počátku své kariéry zaměřují primárně na běh a plavání). U laser runu pak ČSMP počítá s nominací na akce pro závodníky ve věkových kategoriích U17 – senioři na akce, kde jejich účast přispěje k jejich vlastní sportovní přípravě na pětibojařské závody. I z tohoto důvodu prozatím nevnímá ČSMP přínos disciplíny Triathle jako minimální, a aktivně nepořádá v této disciplíně žádné soutěže.

Je nutno podotknout, že některé jiné federace jsou v tomto směru velmi aktivní a již od implementace těchto formátů v nich soutěže pořádají. Zda se těmto státům tento aktivní přístup vyplatil, uvidíme nejspíše až v následujících letech v souvislosti se změnami, které jsou nyní v organizaci soutěží v moderním pětiboji plánovány.

2017-2021

Obsah této podkapitoly je převzat z práce autorky z roku 2020; Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje. Pasáže, které jsou převzaty z jiných zdrojů, jsou náležitě citovány.

V tomto olympijském cyklu, který vyvrcholil odloženou olympiádou v Tokiu, pokračovala UIPM v podpoře a rozvoji ne-pětibojařských soutěží. V roce 2017 byl vytvořen UIPM Global Laser Run City Tour – program, který umožňuje všem členským federacím uspořádat soutěže ve formátu laser run ve městech, a tím (mimo jiné) přispět propagaci moderního pětiboje. V roce 2017 byl představen v šedesáti městech po celém světě a dokázal, že vzhledem k jednoduchosti jeho organizace a absenci náročných požadavků na zabezpečení sportovišť může hrát do budoucna velkou roli pro rozvoj UIPM.

V období koronavirové pandemie se v roce 2020 konal i Laser Home Run, kdy se závodníci mohli utkat mezi sebou v online podobě závodu. Jednalo se o kombinaci střelby se sériemi cvičení (které nahradily běh). Závod proběhl v šesti věkových skupinách a finále bylo možné sledovat v přímém přenosu na kanále UIPM.⁴³

Koncept jednoho stadionu

Důležitým pojmem rezonujícím v posledních letech je takzvaný „koncept jednoho stadionu.“ Ten klade důraz na atraktivitu sportu pro fanoušky, které výrazně pomůže, pokud bude možné celý moderní pětiboj sledovat na jednom místě (viz výše). Snaha udržet všech pět disciplín na jednom stadionu již byla evidentní na olympijských hrách v roce 2016 v Riu de Janeiru, kde byly čtyři disciplíny z pěti na jednom místě. Se závodem, který byl poprvé celý organizován na jednom stadionu, jsme se pak poprvé mohli setkat na mistrovství světa v roce 2018 (Mexiko) a na olympijských hrách v Tokiu 2021.

⁴³ UIPM Modern Pentathlon: LaserHomeRun information page [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/laserhomerun-information-page>

Ruku v ruce s konceptem jednoho stadionu byla i snaha o to, aby jednotlivé disciplíny pětiboje na sebe navazovaly v co možná nejkratším časovém sledu. Můžeme tedy sledovat tendenci ke zkrácení celé soutěže tak, aby trvala co nejkratší časový úsek a byla atraktivní jak pro diváka, který je na místě, tak pro toho u televizní obrazovky. Tato změna má však i svá negativa. Krátká soutěž je sice velmi atraktivní pro diváky, ale extrémně obtížná pro závodníky. Obtížné je i tento model závodu simulovat v tréninku, na což naráží i reprezentační trenér Jakub Kučera: „Problém s návazností jednotlivých tréninků u nás trvá. Mezi koncem plavání a startem laser-run bývá podle současného formátu na vrcholných akcích maximálně patnáct minut. A to jsme v zimě schopni simulovat prakticky jen na kempech ve vhodných klimatických podmínkách. V období od listopadu do března je možné v Čechách absolvovat kvalitní programy v laser-run jedině v hale anebo na běhacím koberci. A atletická hala a bazén v jednom komplexu u nás nikde nejsou. Je to limitující a některé země mají oproti nám výhodu. Věřím, že na hlavních vrcholech sezóny se to neprojeví, ale rozhodně se to může projevit na úvodních Světových pohárech,“ upozorňuje Kučera.

I přestože s sebou nový rychlejší formát závodu přináší mnohá úskalí, o kterých hovořil výše trenér české reprezentace Jakub Kučera, právě vstřícnost směrem k médiím je velmi důležitá a pomáhá budovat lepší mediální obraz tohoto sportu. Právě to, že může být sport lépe zprostředkován médií je skutečnost, která „výrazně napomáhá rozvoji a šíření sportu, jeho popularitě, znalostem o jednotlivých i méně známých odvětvích.“⁴⁴

Rozvoj univerzitního sportu

„Od roku 2015 sledujeme také aktivní snahu o to, aby byl moderní pětiboj začleněn do programu světových univerziád. Od těchto typů soutěží si UIPM slibuje větší propojení stávajících pětibojařů – studentů, ale pochopitelně i přilákání nových adeptů. V roce 2018 se konalo Akademické mistrovství světa v moderním pětiboji v Budapešti.“⁴⁵ Další soutěžní plány byly omezeny pandemií koronaviru, nicméně již opět rozvoj probíhá.

2022-2024

Změna počtu finalistů

V novém olympijském cyklu byl na vrcholných akcích změněn systém soutěže na tříkolový. Z kvalifikací postupuje 36 závodníků do semifinálových skupin. Následně se do finálového závodu probouje 18 nejlepších.

Olympijské hry a finále Světového poháru jsou jedinými soutěžemi, kde se pravidlo nemění, a účastní se 36 závodníků - finalistů.⁴⁶

⁴⁴ DOVALIL, J. -- RYCHTECKÝ, A. Budoucnost olympismu? STUDIA SPORTIVA 2010/4, č. 1, s. 62. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Praha

⁴⁵ JANKOVÁ, Karolina. *Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboje*. Praha, 2020.

⁴⁶ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Disciplíny a pravidla [online]*. [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

Zrychlení soutěže

„Formát závodů se v nedávné minulosti několikrát měnil a ani pro OH v Paříži nebude stejný jako v Tokiu. V roce 2024 se bude o olympijské medaile bojovat jen 90 minut.“⁴⁷

V porovnání s tím trvala soutěž v Tokiu cca 5 hodin. Časový harmonogram soutěže můžete vidět na obrázku níže.

Devadesátiminutový formát je navržen především tak, aby maximalizoval mediální dopad moderního pětiboje tím, že umožní divákům sledovat celý moderní pětiboj za čas, který se rovná délce fotbalového zápasu a je tak běžně sledovatelným přenosem. V předchozích letech byla doba závodu cca pět hodin, a pro televizní vysílání či streaming tedy ne zcela atraktivní (ve sledování byly různě dlouhé přestávky mezi disciplínami).

Zpřísnění pravidel jízdy na koni

Po jízdě na koni na olympiádě v Tokiu, která vzbudila velký rozruch a negativní ohlas v médiích i v řadách široké veřejnosti, přistoupila UIPM ke zpřísnění pravidel zejména co se týče welfare koní. Na závodech musí být například vždy přítomný veterinář, a zpřísnila se také penalizace týkající se trestání koní (omezené využití bičíku a dalších prostředků). Dále byly připraveny různé online materiály pro trenéry i závodníky, kde se mohli dočíst mj. o tom, jak se koně v daných situacích chovají a jak je možné situace bez násilí řešit.

Úprava délky běžecké části v laser runu

V kombinované disciplíně (běh se střelbou) došlo k úpravě délky běžecké trati. místo čtyř okruhů o délce 800 m, absolvují nyní závodníci 5x 600 m. Délka běhu se tedy vrací na její původní, respektive dlouholetou hodnotu, což bylo právě 3000 m.⁴⁸

⁴⁷ Vyřazení jízdy na koni? Čekali jsme to, říká šéf českého moderního pětiboje. In: IDNES.cz [online]. 14.11.2022 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/moderni-petiboj-marcev-parkur.A221114_115203_sporty_jrv

⁴⁸ Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: Disciplíny a pravidla [online]. [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

Aktuální pravidla (2023)

Od roku 2023 jsou soutěže v mládežnických kategoriích (U17, U19) a soutěže juniorů včetně vrcholných akcí pořádány bez jízdy na koni. Jízda je nahrazena překážkovou disciplínou. Senioři závodí v pětiboji tak, jak jsme jej znali doposud, tedy s jezdeckou disciplínou.

Jak individuální finálová soutěž, tak soutěž štafet probíhá v jeden den, na jednom stadionu a tak, že jsou místa konání jednotlivých disciplín mezi sebou v dochozí vzdálenosti. Pořadí disciplín je následující: jízda na koni, poté bonusové kolo šermu (základní kolo probíhá den předem, dále plavání a na závěr laser run (kombinovaná disciplína). Kombinace běhu a střelby musí být vždy jako poslední disciplína, jelikož s ohledem na handicapový start atraktivním způsobem ukáže celkového vítěze.

Co se týče systému pořádání soutěže do semifinále postupuje 36 soutěžících, kteří se rozdělí do dvou skupin (2x18). Finálová skupina pak čítá 18 osob.

Co se týče závodů na území České republiky, Český svaz moderního pětibojе zaštiťuje seriál závodů pod názvem Český pohár mládeže. Koná se celkem 8 kol, ve kterých se závodníci v jednotlivých kategoriích (rozdělených dle věku) snaží uspět mezi svými konkurenty. Celý seriál se počítá také jako celek, kdy se soutěží o nejvyšší bodový zisk ze tří závodů.

Pro dospělé závodníky se na domácí půdě žádné závody aktuálně nekonají, jako prověrku výkonnosti tak Češi často využívají mezinárodních závodů například v sousedním Polsku nebo Maďarsku, případně reprezentační testy, které jsou simulací závodních podmínek. Pro juniory byl v minulosti pořádán Memoriál Milana Kadlece (mezinárodní soutěž).

Vize 2025-2028

Nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou

Po olympijských hrách v Tokiu se začalo nahlas mluvit o nahrazení jízdy na koni, případně o modernizaci jezdecké disciplíny.

Do velké míry k tomu přispěl „jezdecký skandál,“ z letních olympijských her v Tokiu, kde se podle ochránců zvířat dopustila týrání koně německá reprezentantka Annika Schleu. Ta měla velkou šanci na čelní umístění, ale bohužel nenašla společný jazyk s koněm, kterého si vylosovala. Vzpouzel se a nechtěl skákat. K tomuto již došlo i u předchozí závodnice, která na něm jela, nicméně kůň v soutěži zůstal (je možnost jej vyměnit za rezervního, pokud je žádost oprávněná) a medaile se tak Annice začala vzdalovat. „Ve střední části parkuru se závodnice v pláči snažila zvíře pomocí bičíku a ostruh přimět k poslušnosti. Trenérka ji nabádala, aby koně udeřila. Sama pak do něj strčila. Nic platné to ale nebylo. Schleu skončila v poli poražených a navíc propukl skandál.“⁴⁹

Kritice a dokonce i trestnímu oznámení čelila nejen Němka, ale i Mezinárodní olympijský výbor, potažmo Mezinárodní jezdecká federace.

Mediální ohlas jezdeckých soutěží byl po Tokiu výrazný a tlak na vyřazení nejen jízdy na koni, ale celého moderního pětiboje byl velký. V dnešní době sociálních sítí a okamžitého sdílení se videa jízdy Schleu staly takřka virálními, a ne všechny diskuze byly zcela objektivní. Tématu se věnovalo i velké množství odborných médií, včetně jezdecky zaměřených webů, například Equichannel. Tam zaznělo, že výkonnost moderních pětibojařů a jezdecká disciplína v jejich podání je něčím, co s ohledem na kolísající úroveň jezdců (i koní) budí v jezdeckých kruzích rozporuplné ohlasy. Vesměs však panovala shoda, že by se kýženého výsledku dalo dosáhnout úpravou disciplíny, a nebylo třeba sahat po jejím zrušení.

Tento názor zastává i reprezentační trenér, Jakub Kučera. Dle jeho názoru byl parkur problémový proto, že federace nebyla schopna zajistit férovost soutěže a pevná pravidla. To, jakým způsobem na disciplínu pohlížela veřejnost, tedy veskrze považuje za chybu vedení federace, nikoliv závodníků.⁵⁰

⁴⁹ NOVOTNÝ, Milan. Týrání koně na olympiádě? Svět má novou aféru, Češi jen kroutí hlavou. In: *PRAŽSKÝ DENÍK* [online]. 18.8.2021 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://prazsky.denik.cz/ostatni_region/tyrani-kone-na-olympiade-svet-ma-novou-afery-cesi-jen-krouiti-hlavou-20210818.html

⁵⁰ Absolutní nesmysl, říká o nové disciplíně trenér pětibojařů. Ti raději skončí. In: *IDNES.cz* [online]. 16.6.2022 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/moderni-petiboj-nova-disciplina-parkur-jakub-kucera.A220616_132438_sporty_czo

Jízda na koni byla v jistém ohledu nevyzpytatelnou disciplínou, protože závodníci měli různou jezdeckou úroveň a měli jen krátký čas na seznámení s koněm. Ten se v moderním pětiboji narozdíl od čistě jezdeckých soutěží losuje.

Problém neměla nyní ojedinele jen německá reprezentantka, jízda na koni (respektive pád) vyřadil z boje o medaile i Davida Svobodu na olympijských hrách v Pekingu v roce 2008.

V listopadu 2022 schválila mezinárodní unie moderního pětiboje (UIPM) nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou. Změně předcházelo vytvoření odborné skupiny, která posuzovala velké množství návrhů. Skupina analyzovala mimo jiné finanční návratnost, marketingový dopad a další aspekty změny.⁵¹ Mezi možnostmi, které získaly nejvíce hlasů, byly překážková dráha, překážkový laser run, lezení (bouldering) nebo například hod oštěpem. Navržena byla také varianta čtyřboje, tedy pouze zrušení jízdy bez nahrazení novou disciplínou. Propíraná jízda na koni, respektive její zachování získalo v tomto hlasování pouze dva hlasy a byla proto z procesu vyřazena.⁵²

Nahrazení jízdy na koni tedy bylo změnou očekávanou a předpokládanou, nicméně právě kongres změnu stvrdil a také dal reálný časový rámec implementaci nové disciplíny. Podle UIPM bude změna pro seniorskou kategorii platná od roku 2025, mladší závodníci však ve formátu budou závodit již v sezoně 2023. Tento fakt již výrazně ovlivnil sezonu 2022, kdy celá pětibojařská komunita čekala na verdikt UIPM. Podle Jakuba Kučery již od momentu, kdy Kongres odhlasoval, že se udělají kroky k případné výměně jízdy na koni za jinou disciplínu, byla atmosféra na závodech úplně jiná.

„Napětí okolo závodníků a realizačních týmů bylo znát na každém kroku, kvalita zajištění jezdecké disciplíny šla na soutěžích výrazně dolů. To, jakým způsobem jedná a rozhoduje mezinárodní federace, je pro řadu lidí, kteří jsou o tom schopní přemýšlet, absolutně neakceptovatelné.”

Reakce na tuto nově vzniklou skutečnost byly a jsou rozporuplné. Spolu s diskusí na téma těchto změn vyplynula na povrch i kritika současného vedení UIPM v čele s Klausem Schormannem, který je vedoucí funkcí již od roku 1993 a je nejdéle vládnoucím prezidentem mezi všemi federacemi olympijských sportů. Právě on předsedá pracovní skupině, která předložila návrh překážkové disciplíny coby náhrady jízdy na koni. Změna disciplíny napomůže podle něj tomu, že se moderní pětiboj stane populárnějším a dostupnějším sportem. Jezdectví je dle jeho slov zastaralé.

⁵¹ SESTINI HLAVÁČKOVÁ, Andrea. Trenér moderních pětibojařů Kučera: Úspěšná juniorská generace značí, že se budoucnosti bát nemusíme. In: *Radiožurnál Sport* [online]. 1.5.2023 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://sport.rozhlas.cz/trener-modernich-petibojaru-kucera-uspesna-juniorska-generace-znaci-ze-se-8983995>

⁵² UIPM Modern Pentathlon: Yearbook 2022. [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.uipmworld.org/sites/default/files/Yearbook2022_virtuel%2520%25282%2529_0.pdf

Zrušení jízdy na koni si vedení UIPM za podezřelých okolností odsouhlasilo na loňském mezinárodním kongresu. Plány UIPM se ale střetly se silným odporem většiny aktivních závodníků, jejichž hlas reprezentuje mezinárodní hnutí Pentathlon United.

K tomuto hnutí se přidali i čeští reprezentanti, jejichž postoj byl od začátku kauzy víceméně jasný a byli jednoznačně proti zrušení jízdy na koni. „Více než olympijských medailistů včetně vítěze her v Londýně 2012 Davida Svobody podepsalo dopis adresovaný předsedovi Mezinárodního olympijského výboru Thomasi Bachovi. Sportovci v něm žádali o podporu v boji za zachování jezdecké disciplíny. Později ho ještě vyzvali, aby zasáhl. Konzultace UIPM se sportovci prý není skutečná, ačkoliv předseda komise sportovců UIPM Jásir Hafní prohlásil, že závodníci hráli při hledání nové podoby moderního pětiboje zásadní roli.”⁵³

Překážková disciplína

Obsah následující kapitoly byl získáný studiem a analýzou dokumentů, které pro pětibojařskou komunitu vytvořila mezinárodní unie moderního pětiboje. Jedná se o dokumenty s názvem: UIPM Obstacle Discipline Competition Guidelines, UIPM Obstacle Catalogue a UIPM Obstacle Discipline - training tips.⁵⁴ Tyto dokumenty doposud nebyly přeloženy do českého jazyka, jedná se o autorky vlastní, volný překlad.

V následující kapitole krátce popíši překážkovou disciplínu a její pravidla. Dle definice UIPM je překážková disciplína „závod, který se skládá z překonávání překážek od startovní čáry do cílového bodu organizovaný pro jednotlivce i pro štafety.”⁵⁵ Trať o délce 60-70m překonávají závodníci na čas. Dosažený čas pak má svůj bodový ekvivalent, který se přičítá k bodům, které závodníci získají z ostatních disciplín. Soutěž je jak pro jednotlivce, tak pro štafety.

V individuálním závodě startují vedle sebe vždy dva závodníci, trať absolvují společně (každý má svou vytyčenou dráhu). UIPM nedefinuje, zda se musí soutěž konat venku či uvnitř, obě varianty jsou možné za předpokladu, že je trať postavena na pevném základu.

⁵³ Pátá disciplína pětiboje? Něco jako Gladiator Race, zatím na zkoušku. In: *IDNES.cz* [online]. 25.5.2022 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/petiboj-revoluce-zmeny.A220524_212729_sporty_ten

⁵⁴ UIPM Modern Pentathlon. [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.uipmworld.org/sites/default/files/uipm_obstacle_catalogue_2023.pdf
https://www.uipmworld.org/sites/default/files/uipm_obstacle_training_tips_1.0_1.pdf
https://www.uipmworld.org/sites/default/files/uipm_od_comp_guidelines_final_3.pdf

⁵⁵ UIPM Modern Pentathlon: Obstacle Discipline Competition Guidelines [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.uipmworld.org/sites/default/files/uipm_od_comp_guidelines_final_3.pdf

Pravidla k disciplíně jsou k dispozici ke stažení na webu UIPM jako samostatný soubor. Jedná se o jakési Směrnice pro soutěž a dále je k dispozici oficiální Katalog překážek. Jak Směrnice pro soutěž, tak Katalog překážek budou revidovány a aktualizovány před začátkem sezony roku 2024 na základě zkušeností, které organizátoři získají v průběhu pořádání závodů v roce 2023. Zvláštní zřetel bude brán na počet překážek, délku tratě a bodový systém moderního pětiboje.

Vydání Směrnice předcházely čtyři testovací závody, které se v roce 2022 konaly v Ankaře (TUR), Manile (PHI), Lignan Sabbiadoro (ITA) a Zielonej Gorze (POL). V rámci těchto závodů bylo vyzkoušeno, co v praxi funguje a nefunguje. Od sezony 2023 pak oficiálně platí, že jsou vrcholné akce juniorů a kategorií U17 a U19 koncipovány formou závodu bez jízdy na koni. Nahrazena je překážkovou disciplínou. Seniorským soutěžím zatím jízda na koni zůstává, a to až do olympijských her v Paříži 2024 (včetně).

Jak tedy trať vypadá? Na trati je celkem osm překážek. z nichž je šest vždy totožných a zbývající dvě vybírá organizátor. I ten si ale vybírá z katalogu překážek a nemůže tedy přijít se zcela novou, neznámou překážkou. aby byla zachována konzistence napříč soutěžemi a také byla dostatečně zabezpečena bezpečnost sportovců.

V praxi se pak pořadatel řídí níže vyobrazenou tabulkou.

Table 1. UIPM Pentathlon Junior World Championships: course configuration options

	OBSTACLES	LOC CHOICE 1	LOC CHOICE 2
1	Steps	1.5m wall	Swinging globes
2	Big wheel	Over-under	Rings
3	LOC CHOICE 1	Over-under-through	Monkey bars
4	Tilting ladders		
5	Balance beam		
6	Wheels		
7	LOC CHOICE 2		
8	Finish wall		

Obrázek 3

V levém sloupci je pořadí překážek na trati. Je jich celkem osm. Na třetí a sedmé pozici jsou překážky, které vybírá organizátor (LOC - Local Organising Committee). Musí vždy vybrat z trojice překážek, které jsou uvedeny v prostředním, respektive pravém sloupci.

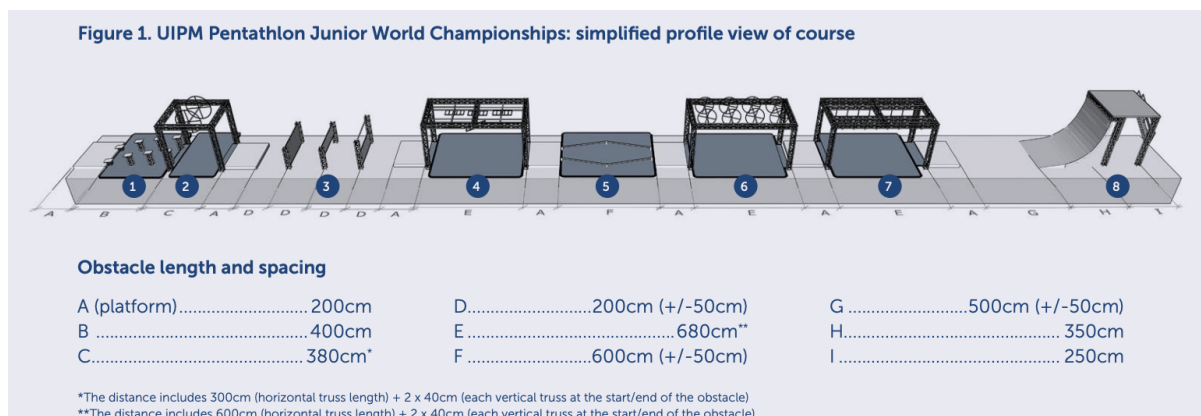
Výčet všech výše uvedených překážek je v katalogu UIPM podrobně popsán, včetně rozměrů, materiálu a konstrukce. Katalog obsahuje také fotografie a technické nákresy každé

překážky, což je zásadní informace pro pořadatele soutěží, kteří potřebují vědět, jakým způsobem a které překážky využít v závodech. Všechny překážky jsou navrženy tak, aby vyžadovaly od závodníků různé dovednosti a schopnosti a rovněž, aby jejich překonávání bylo co nejatraktivnější pro diváky.

S ohledem na to, že je možné využít obrovské množství rozmanitých překážek, byl při výběru údajně kladen důraz především na následující zásady:

- Na trati by měly být prvky, které prověří dovednosti pětibojařů.
- Trať má být atraktivní pro sportovce i veřejnost, zejména mladou generaci.
- Díky překážkové disciplíně by se měly snížit náklady na trénink i soutěže (v porovnání s původní variantou vč. jízdy na koni).
- Vybavení trati by mělo být dostupné pro všechny - neměl by být problém takové sportoviště vybavit a připravit.
- Bylo potřeb vybrat prvky, u kterých není problém zajistit bezpečné podmínky pro trénink i závod.

V dokumentu najdeme také nákres, jak by taková trať měla vypadat včetně rozměrů překážek a mezer mezi nimi (viz obrázek níže).

Obrázek 4

UIPM v katalogu klasifikuje překážky do pěti kategorií dle následujících kritérií: síla, balanc (stabilita), hbitost, koordinace a síla úchopu (tzv. grip).

S ohledem na změnu disciplíny vznikla potřeba adaptace tréninkových i závodních plánů, a i UIPM chtěla být nápomocná. Proto v lednu 2023 vydala publikaci *UIPM Obstacle Discipline Training Tips*. Tou zároveň chce potvrdit, že se dlouhodobě snaží podpořit a informovat komunitu moderního pětiboje (unii bylo v souvislosti se změnou disciplíny vyčítáno, že tak nečiní). Dokument tak má být berličkou při tvorbě tréninkového plánu pro překážkovou disciplínu a pomoci různými tipy, jak co nejlépe zakomponovat trénink překážkové disciplíny do pětibojařského tréninku.

V publikaci jsou k dispozici příklady tréninkových jednotek, tipy na různé cviky i na vhodné vybavení závodníků. Přesto je zřejmé, že příprava na tuto disciplínu bude jistě specifická a individuální pro každého sportovce. U překážek většinou existuje více možných způsobů, jak je úspěšně překonat a proto by si každý měl nejprve překážku osahat a v tréninku přijít na to, jaký způsob zdolání překážky bude právě pro něj nejefektivnější. Zaměřit se je potřeba i na drobné nuance, jako přistupování k jednotlivým překážkám a přesuny mezi nimi.

K překážkové disciplíně se vyjádřil i reprezentační trenér seniorské reprezentace moderních pětibojařů, Jakub Kučera. Podle něj moderní pětiboj teď čelí velké změně. Jelikož je nová disciplína zaměřená zejména na sílu a dynamiku horní poloviny těla, vzniká úplně nové sportovní odvětví se „všemi souvislostmi a problémy, které to s sebou přináší.“⁵⁶

S ohledem na naprosto odlišný charakter disciplíny (v porovnání s jízdou na koni), se nejedná o pouhé nahrazení jedné disciplíny druhou, ale o velkou změnu. Kučera také zmiňuje, že se mezinárodní unie moderního pětiboje odvolávala mj. na to, že již v minulosti ke změně disciplín moderního pětiboje de facto došlo, a nejde tedy o tak zásadní událost.

Olympijská budoucnost moderního pětiboje

„Olympijské hry zůstávají světovou sportovní soutěží číslo jedna, v současnosti jsou nejvíce medializovanou světovou událostí. Reflektují je mladí i staří, sportovci i nesportovci. V dosavadní historii doznaly nejen velkého rozmachu a světové popularity, ale současně došlo k nárůstu počtu účastníků, nároků na jejich organizaci a ke zvýšení nákladů.“⁵⁷

Moderní pětiboj má jisté místo pouze na nejbližších následujících letních olympijských hrách, tedy v Paříži 2024. V červnu 2023 bude zahájena kvalifikace, která potrvá dvanáct měsíců. V srpnu 2024 se pak utká nejlepších 72 pětibojařů z celého světa (36 žen a 36 mužů, maximálně 2 ženy a 2 muži jako zástupci jednoho státu).

⁵⁶ SESTINI HLAVÁČKOVÁ, Andrea. Trenér moderních pětibojařů Kučera: Úspěšná juniorská generace značí, že se budoucnosti bát nemusíme. In: *Radiožurnál Sport* [online]. 1.5.2023 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://sport.rozhlas.cz/trener-modernich-petibojaru-kucera-uspesna-juniorska-generace-znaci-ze-se-8983995>

⁵⁷ DOVALIL, J. -- RYCHTECKÝ, A. Budoucnost olympismu? *STUDIA SPORTIVA* 2010/4, č. 1, s. 64. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Praha

Na informaci, zda budou tyto hry posledními olympijskými hrami s moderním pětibojem v programu, zatím pětibojářský svět stále netrpělivě čeká. Jeho účast je v ohrožení. Rozhodnutí bude záležet na vícero faktorech, mezinárodní olympijský výbor však zmiňuje především následující: „Moderní pětiboj může být potenciálně zahrnut do programu letních olympijských her v Los Angeles 2028, pokud do zasedání mezinárodního olympijského výboru v roce 2023 prokáže mezinárodní unie výkonnému výboru, že se dostatečně zabývala následujícími oblastmi (a podnikla v těchto oblastech náležité kroky):

„UIPM musí dokončit svůj návrh na nahrazení jízdy na koni a celkového formátu soutěže a prokázat významné snížení nákladů a složitosti a zlepšení v oblastech bezpečnosti, dostupnosti, univerzálnosti a přitažlivosti pro mladé lidi a širokou veřejnost.“

Kromě těchto bodů, které se vztahují přímo k pětiboji jako takovému, lze také vycházet z dalších oblastí, které mezinárodní olympijský výbor definoval pro přezkum disciplín. Jsou jimi:

1. jaké jsou náklady a obtížnost organizace;
2. popularita a zájem hostitelské země;
3. jedinečnost, rovnost pohlaví a atraktivita pro mládež;
4. bezpečnost sportovců;
5. spravedlnost, férovost soutěže;
6. udržitelnost životního prostředí.

Mezinárodní olympijský výbor dal tedy UIPM doporučení, že musí provést takové změny v programu, aby mohli dostat výše uvedeným bodům, především aby byl moderní pětiboj atraktivnější a dostupnější po celém světě. Jedním z argumentů je, že je jen asi 62 zemí, které se mohou účastnit celého pětibojářského závodu, jelikož mají vhodné podmínky pro trénink všech pěti disciplín. Aktuálně to tedy není ani polovina ze 131 států, které jsou v mezinárodní unii moderního pětiboje. Ta si klade za cíl mít 150 členských států, a jelikož velké množství z nich nemá možnost tréninku jízdy na koni a nemohou tak být konkurenceschopné, je nahrazení jízdy v podstatě nevyhnutelné a pokud by disciplína v moderním pětiboji zůstala, program olympijských her by téměř s jistotou opustila.

UIPM se v současné době skutečně snaží podnikat kroky, které by měly vést jak ke splnění výše uvedených bodů, tak k tomu, aby dokázala přilákat nové zájemce a fanoušky a ukázat jim, že moderní pětiboj není jen výsada malé specializované skupiny závodníků, ale že se z něj stává sport otevřený všem bez rozdílu.

Aktuálně testuje UIPM překážkovou disciplínu v mládežnických kategoriích s vidinou toho, že by měla zcela nahradit jezdecký prvek páté pětibojářské disciplíny. Podle Klause Schormanna, prezidenta UIPM, je nový moderní pětiboj s překážkami velkou výzvou do budoucna, která vytváří „neuvěřitelnou příležitost pro sportovce," řekl Schormann.

„V úzké spolupráci s Mezinárodním olympijským výborem jsme odhodláni pokračovat v procesu inovací v moderním pětiboji v duchu našeho zakladatele, barona Pierra de Coubertina.“

Schormann dále vyzdvihl, že díky této změně se ze sportu s prestiží, který je zároveň dědictvím olympijských her, stane i městský sport. Zároveň bude vhodný pro televizní vysílání - krátký a atraktivní na sledování. Z jeho vyjádření dále vyplývá, že cílem je UIPM je vývoj moderního pětiboj jako zábavní komodity, která respektuje čisté atletické ideály, na nichž byl sport založen, ale zároveň tento jedinečný sport posouvá a přitahuje nové generace sportovních fanoušků. To se podle něj podaří prostřednictvím zavedení překážkového závodu ve stylu Ninja místo jezdecké disciplíny.⁵⁸

To je jen potvrzením toho, co o medializaci říkají Dovalil a Rychtecký: „Medializace má i další důsledky - pod jejím vlivem dochází - opět z komerčních důvodů - ve vrcholovém sportu k předimenzování kalendáře soutěží, ÚPRAVĚ PRAVIDEL, volbě data a hodiny soutěží, někdy v neprospěch samotného sportu...“⁵⁹

V této souvislosti ještě stojí za to připomenout, že mediální pozornosti se často dostává spíše negativním aspektům sportu tak, jako tomu bylo v případě jezdecké disciplíny v Tokiu. „Také toto vede k relativnímu ohrožení sportu a jeho skutečné hodnoty zůstávají v pozadí jako méně důležité.“⁶⁰ Je tedy otázkou, zda právě média nepřispěla k tomu, aby se nekriticky obracela pozornost na méně podstatné aspekty sportu (aféry) a upozadila se pozitivní stránka věci.

Dalším bodem, který stojí za zmínku, je vyjádření Jakuba Kučery v Českém rozhlase, kde popisoval, jak došlo k tomu, že se moderní pětiboj na program LOH v Los Angeles nedostal. Hlavní slovo měl údajně organizační výbor olympijských her v LA, který v moderním pětiboj jízdu na koni nechtěl. V USA je komplikovaná situace ohledně prezentace této disciplíny s ohledem ochranu koní a zvířat obecně a bylo zřejmé, že by jezdecká disciplína byla přinejmenším kontroverzní. Dle slov Kučery se tedy jedná o dlouhodobou záležitost, a už v době kdy se Los Angeles ucházelo o kandidaturu, koně v moderním pětiboji nechtěli. Chtěli naopak disciplínu, která bude nekonfliktní, nebudící kontroverze, ale zároveň finančně a komerčně zajímavá.⁶¹

⁵⁸ Striding into the future with our 5E strategy. In: *UIPM Modern Pentathlon* [online]. 3.5.2023 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z:

<https://www.uipmworld.org/news/uipm-secretary-generals-message-striding-future-our-5e-strategy>

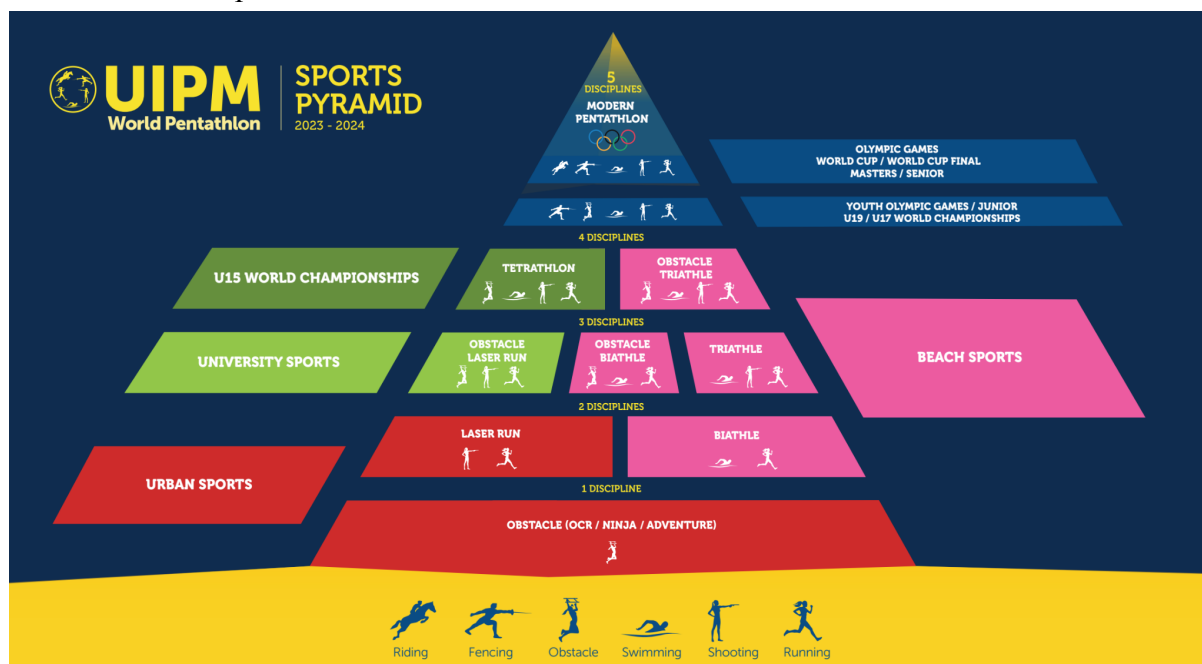
⁵⁹ DOVALIL, J. -- RYCHTECKÝ, A. Budoucnost olympismu? *STUDIA SPORTIVA* 2010/4, č. 1, s. 63 Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Praha

⁶⁰ -II-

⁶¹ SESTINI HLAVÁČKOVÁ, Andrea. Trenér moderních pětibojářů Kučera: Úspěšná juniorská generace značí, že se budoucnosti bát nemusíme. In: *Radiožurnál Sport* [online]. 1.5.2023 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z:

<https://sport.rozhlas.cz/trener-modernich-petibojaru-kucera-uspesna-juniorska-generace-znaci-ze-se-8983995>

UIPM také letos zveřejnila jakousi pyramidu sportů, které se pod její hlavičkou budou v letošním a příštím roce konat. Na samém vrcholu pyramidy je „olympijský moderní pětiboj, s pěti disciplínami. Které z nich to však jsou, není z obrázku jednoznačné, jelikož disciplín vidíme na žlutém podkladu celkem šest.

Obrázek 5

Dále se pyramida rozšiřuje směrem k mladším kategoriím, které závodí v moderním čtyřboji, univerzitnímu sportu a tzv. Urban sports. Tedy soutěžím, které lze organizovat v různých atraktivních částech města. Těmito závody jsou právě překážková disciplína, laser run biathle anebo triathle. Nově byly přidány také varianty obstacle laser run (běh se střelnou a překážková dráha v rámci jednoho závodu) a obstacle biathle (běh plavání a překážková disciplína). Pro tyto varianty je zde také nadřazená kategorie a tou je Beach sports - taková soutěž se tedy může teoreticky konat na pláži - plavání na otevřené vodě, běh po okolí a trať pro překážkovou disciplínu rovněž vybudována pod širým nebem.

Přestože tyto disciplíny nejspíš nemohou aspirovat na olympijský status samy o sobě. Jejich existence může přilákat k modernímu pětiboji i sportovní nadšence, kteří neovládají všech pět disciplín.

Na závěr je třeba zdůraznit, že pro sporty, které nejsou masové a divácky rozšířené, mohou být právě olympijské hry jedinou příležitostí, jak se zviditelnit tak, aby se sport dostal do povědomí širší veřejnosti a ne jen fanoušků zpravidla z řad rodičů či přátel. Zároveň to, že se jedná o sport olympijský, mu dává jakousi prestiž a velký cíl pro závodníky, což se motivace týče. V neposlední řadě se od toho, zda je sport olympijský či nikoliv odvíjí i financování daného sportu na národní úrovni. Ze všech těchto důvodů by pochopitelně bylo

dobré, aby se moderní pětiboj na hrách udržel. Přeci jen, za celou dobu své existence v rámci novodobých olympijských her tam ještě nechyběl.

Praktická část

Praktická část práce si klade za cíl zjistit názory a postoje pětibojařské komunity na nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou a obecně na změny, kterými moderní pětiboj v posledních letech prochází. Cílem bylo také zjistit, jak nahlíží pětibojařská komunita na budoucnost moderního pětiboje směrem k letním olympijským hrám. Prostřednictvím dotazníku získala autorka také mnoho postřehů a dat, ze kterých následně částečně vycházela i pro tvorbu SWOT analýzy. Jejím klíčovým tématem je současný stav moderního pětiboje v České republice.

Praktická část je rozdělena do několika dílčích kapitol. V následující sekci je popsán výběr metody výzkumu a také postup při realizaci praktické části. Následuje vyhodnocení jednotlivých otázek a závěr, který shrnuje, co ze získaných dat vyplývá. V další kapitole pak již navazuje SWOT analýza, která z dat čerpá.

Metoda výzkumu

„Metoda je obecným metodologickým nástrojem k získání a zpracování dat, vymezujícím širší a komplexnější úhel pohledu na šetřenou problematiku.⁶² V kontextu výzkumu se metody nejčastěji rozdělují na kvalitativní a kvantitativní. v zásadě platí, že oba typy výzkumu jsou naprosto rovnocenné. Pro tuto problematiku a pro účel této práce byla využita kvantitativní metoda, konkrétně forma dotazníku.

Celkový počet respondentů byl 23, získaný soubor tedy čítá celkem 23 odpovědí.

Postup při realizaci praktické části

Postup výzkumu byl následující: po výběru tématu práce si autorka připravila základní soubor otázek a připravila selekci osob, kterým je bude pokládat. Určila způsob provedení výzkumu a v květnu 2023 jej on-line formou realizovala.

⁶² PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 978-80-7184-569-0. s.95

S ohledem na povahu výzkumu si autorka stanovila dvě hypotézy v následujícím znění:

1. Respondenti z české komunity moderního pětiboje se budou ke změně disciplíny stavět negativně.
2. Mezi respondenty bude převažovat názor, že se moderní pětiboj na programu olympijských her neudrží.

Tvorba otázek

Dotazník obsahoval celkem 13 otázek, které tematicky směřovaly k modernímu pětiboji, změnám v jeho pravidlech, především k nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou.

Dotazník byl rozdělen na dvě oblasti, podle tematického zaměření otázek. První oblast, *Nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou*, obsahovala šest otázek, dvě uzavřené a čtyři otevřené. Pro uzavřené otázky se autorka rozhodla za účelem redukce informací a pro standardizaci odpovědí. Uzavřené otázky tedy vždy nabízely několik možností, ze kterých si měli respondenti vybrat jednu vhodnou odpověď.

Pro případ že by odpovědi nepředstavovali všechny možné alternativy nechala autorka vždycky možnost odpovědi *Jiná* a zde prostor pro vyjádření respondenta. V případě, že by se ve variantě *Jiná* nějaké tvrzení opakovalo s vyšší četností, je možné potom tuto odpověď zařadit samostatně.

Dále se autorka uchýlila k několika otevřeným otázkám. Autorka zvolila otevřené otázky záměrně, aby se respondenti mohli zamyslet dle vlastního uvážení a nepodsouvala jim tím možné odpovědi a tím i případné vlastní domněnky, které by nemusely být objektivní. I přes otevřené otázky bylo možné data seskupit do relativně homogenních skupin a kódovat, a posléze seskupit odpovědi na základě četnosti vyjádření respondentů.

Druhá oblast otázek se věnovala tématu *Budoucnost moderního pětiboje na LOH* a obsahovala celkem sedm otázek, z toho čtyři uzavřené a tři otevřené. Na závěr dotazníku byl ponechán prostor pro další poznámky a postřehy respondentů.

Výběr respondentů

Osloveno bylo celkem 50 osob, u nichž autorka využila zásad záměrného, nepravidelnostního výběru. V takovém případě nemají všechny prvky (osoby) ze základního souboru stejnou možnost, respektive pravděpodobnost, stát se součástí výběrového souboru. Výběr byl rovněž založen na dobrovolnosti a dostupnosti - ne všichni, kteří dotazník obdrželi, jej vyplnili.

„Typickým nepravděpodobnostním, záměrným výběrovým předpisem je postup nazývaný výběr úsudkem, účelový (též ad hoc či kvalifikovaný, zaměřený). Používá se hlavně pro nevelké výběry (nepřesahující desítky jednotek) a jeho podstata není složitá. Výzkumník znalý kontextů zkoumané problematiky vybere prvky sám. Vychází při tom z výzkumných záměrů a také z uvažované podoby zkoumání.“⁶³

Před samotným výzkumem provedla autorka rovněž pilotní test, ve kterém zjišťovala, zda dotazník neobsahuje chyby a zda jsou otázky položeny srozumitelně. Po jeho provedení byly provedeny drobné úpravy, mj. seřazení otázek do dvou pomyslných tematických okruhů pro logickou návaznost pokládaných otázek.

Způsob provedení výzkumu

Co se týče provedení výzkumu, byly zvoleny dotazníky. V kvantitativním zkoumání se jedná o jednu z nejběžněji využívaných forem s ohledem na to, že je snadné je vytvořit a i šířit mezi respondenty (elektronickou cestou). Negativním aspektem samozřejmě v tomto případě může být nižší návratnost než při osobním dotazování.

Autorka zvolila jak uzavřené otázky, tak i otevřené. V obou případech mají získaná data vzájemně srovnatelnou tematickou strukturu (nebyl problém následně třídít získané údaje, porovnávat a zobecnit).

“Příprava uzavřených otázek není snadná. Jednak navržené kategorie musí představovat rozumný kompromis mezi ztrátou informace, která každou standardizaci nutně doprovází a zvládnutelným počtem kategorií, jednak užití kategorie musí respektovat určitá formální kritéria.”⁶⁴

I z tohoto důvodu sáhla autorka po obou variantách; tedy uzavřené i otevřené otázky. Podle Miroslava Dismana je potřeba si vždy uvědomit zkreslení, která jsou vyvolána výzkumnými stimuly, a kterým se v podstatě nelze vyhnout. Ani v případě tohoto konkrétního dotazníku se jim vyhnout nešlo, mj. proto, že nejprve muselo dojít k záměrnému oslovení respondentů a předání dotazníku. Zkoumané osoby si tedy byly vědomy toho, že jsou zkoumány (toto nazývá Disman takzvaným efektem morčete). Může se také stát, že zkoumaná osoba z tohoto důvodu nebude reagovat přirozeně, ale tak, aby se jevila v tom nejlepším možném světle, nebo aby udělala nějaký dojem na tazatele. Tomuto zkreslení se říká tzv. výběr role. S pojmy pracoval kolektiv autorů Webb, Campbell, Schwartz a Sechrest již v roce 1969.⁶⁵

⁶³ REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3006-6, s. 83

⁶⁴ DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. 4., nezměněné vydání*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.

⁶⁵ -||-

I přes úskalí dotazníku která byla uvedena výše se autorka pro tuto formu rozhodla a to zejména pro nějakou míru standardizace odpovědí, které by bylo obtížnější dosáhnout například formou rozhovoru. Navíc s formou rozhovoru již měla zkušenost ze své předchozí práce, a chtěla si tak vyzkoušet i jiné formy zkoumání.

Cíl výzkumu

Cílem výzkumu bylo zjistit názory pětibojařské komunity na nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou a obecně na změny, kterými moderní pětiboj v posledních letech prochází. Cílem bylo se také dozvědět, jak nahlíží pětibojařská komunita na budoucnost moderního pětiboje směrem k letním olympijským hrám. Prostřednictvím dotazníku získala autorka také mnoho postřehů a dat, ze kterých následně částečně vycházela i pro tvorbu SWOT analýzy. Jejím klíčovým tématem je současný stav moderního pětiboje v České republice.

Hlavním přínosem je získání nových informací a získání dat pro tvorbu SWOT analýzy. Je pochopitelné, a autorka s tímto faktem počítá, že zjištěná data platí pro prostředí, ve kterém byla sesbírána (Česká republika) a nelze je uplatnit na jiné prostředí (například na moderní pětiboj v jiném státě nebo na jiném kontinentu).

Hodnocení výzkumu

Pomocí dotazníků byl zjišťován postoj pětibojařské komunity k změnám v pravidlech soutěží. Celková podoba otázek je přiložena v příloze č.1, jednotlivé vyplněné dotazníky pak v příloze č.2. Odpovědi respondentů byly v rámci zachování soukromí anonymní.

Předpokladem pro vyplnění dotazníku bylo být součástí české komunity moderního pětiboje. Autorka za tímto účelem přidala úvodní otázku, kde se respondent mohl zařadit do jedné z předem definovaných kategorií a tím definovat svou aktuální roli. Byly jimi: *závodník, bývalý závodník, rodič závodníka, trenér, funkce v oddílu (nikoliv trenéřská), funkce v ČSMP, fanoušek, jiná*. Bylo možné označit více odpovědí.

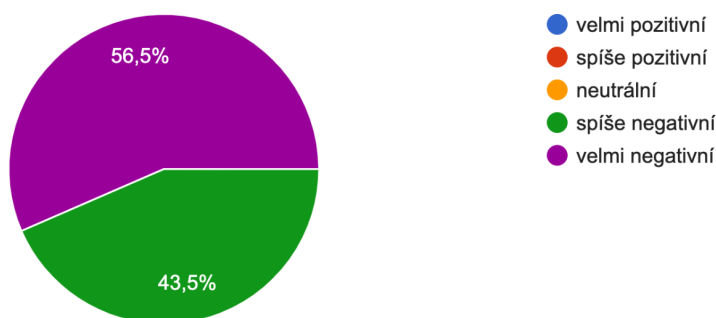
Jedenáct respondentů (tedy téměř polovina) se zařadilo do kategorie *bývalý závodník*, v pěti případech se tato role překrývala s rolí trenéra. To, že se závodníci po ukončení kariéry zapojí i do tréninku dalších pětibojařů je v českém prostředí poměrně běžné. Označení *trenér* posléze využilo celkem deset respondentů, označení *závodník* bylo vyplněno celkem čtyřikrát, dále třikrát označení *funkce v oddílu (nikoliv trenéřská)*. Dva respondenti přidali jako svou aktuální roli i roli *fanouška*. Respondentem byl i jeden *rodič závodníka*.

Oblast 1: Nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou

První oblast otázek, na které respondenti odpovídali, se týkala nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou. Tedy, zda změnu oni osobně považují za pozitivní či negativní, potažmo jaká pozitiva a negativa z jejich pohledu tato změna přináší. Respondenti byli také tázáni na to, jaký bude mít podle jejich názoru změna disciplíny dopad na pořádání soutěží at' už v České republice, nebo za jejími hranicemi.

Otázka č.1: Nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínu považují za: *velmi pozitivní* / *spíše pozitivní* / *neutrální* / *spíše negativní* / *velmi negativní*

Změnu považují za
23 odpovědí

Obrázek 6

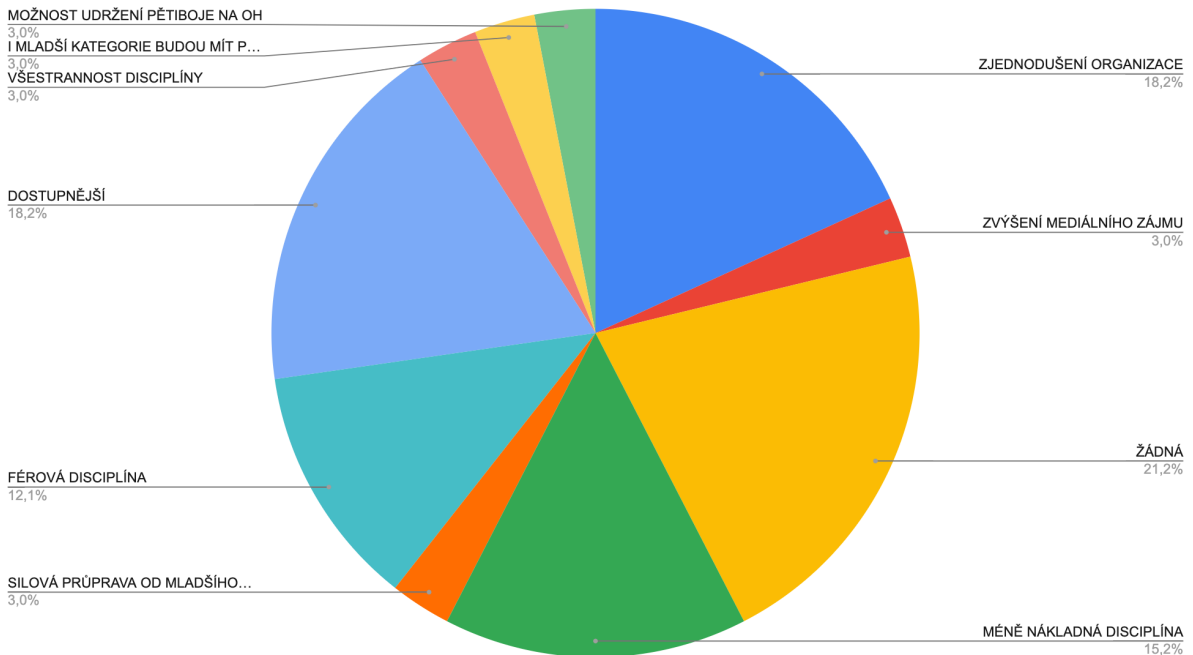
Hned v úvodní otázce je zřejmé, jak se výzkumný vzorek ke změně staví. Všechny odpovědi oscilovaly mezi možností odpovědi *spíše negativní* a *velmi negativní*. 43,5% dotazovaných zvolilo možnost odpovědi *spíše negativní*, zatímco 56,5% dotazovaných zvolilo odpověď *velmi negativní*. Pozitivně se stran změny nevyjádřil nikdo.

Otázka č.2: Jaká jsou dle Vašeho názoru hlavní pozitiva této změny?

I přesto se autorka v další otázce snažila o to, aby se respondenti nad možnými pozitivy změny zamysleli. V této otázce záměrně nebyl výčet možností, ale otázka byla ponechána otevřená, aby se respondent mohl zamyslet a odpovědět skutečně dle vlastního uvážení.

Někteří respondenti zmínili více pozitiv (celkem 33 odpovědí), autorka se je tedy snažila seskupit do skupin na základě smyslu sdělení, a zakódovat heslovitě odpovědi. Výsledky naleznete v níže uvedeném koláčovém grafu.

Pozitiva změny

Obrázek 7

Co se týče četnosti odpovědí, nejčastěji zaznělo, že změna žádná pozitiva nepřináší (odpověď *žádná* - 21,2%). Téměř 20% však získaly dva další aspekty, a to *dostupnost* pro více sportovců a *zjednodušení organizace* soutěží i tréninků. Celkem pět respondentů rovněž uvádí jako plus, že i přes počáteční náklady na vybudování tratí se jedná o méně nákladnou disciplínu v porovnání s jízdou na koni a dlouhodobě tedy bude pořádání soutěží levnější. Tři respondenti považují za pozitivní, že překážková disciplína bude více férová a její výsledky více objektivní, než tomu bylo u jezdecké disciplíny (u jízdy na koni mohl být výkon ovlivněn losováním koně, kterého jezdec dostal, a los nemusel být vždy spravedlivý).

Mezi pozitiva také respondenti uvádí zvýšení mediálního zájmu o moderní pětiboj, všestrannost nově zvolené disciplíny, možnost udržení moderního pětiboje na olympijských hrách díky této změně a v neposlední řadě i to, že i mladší kategorie budou moci závodit v celém moderním pětiboji (již od kategorie U17, která doposud na soutěžích měla pouze čtyřboj).

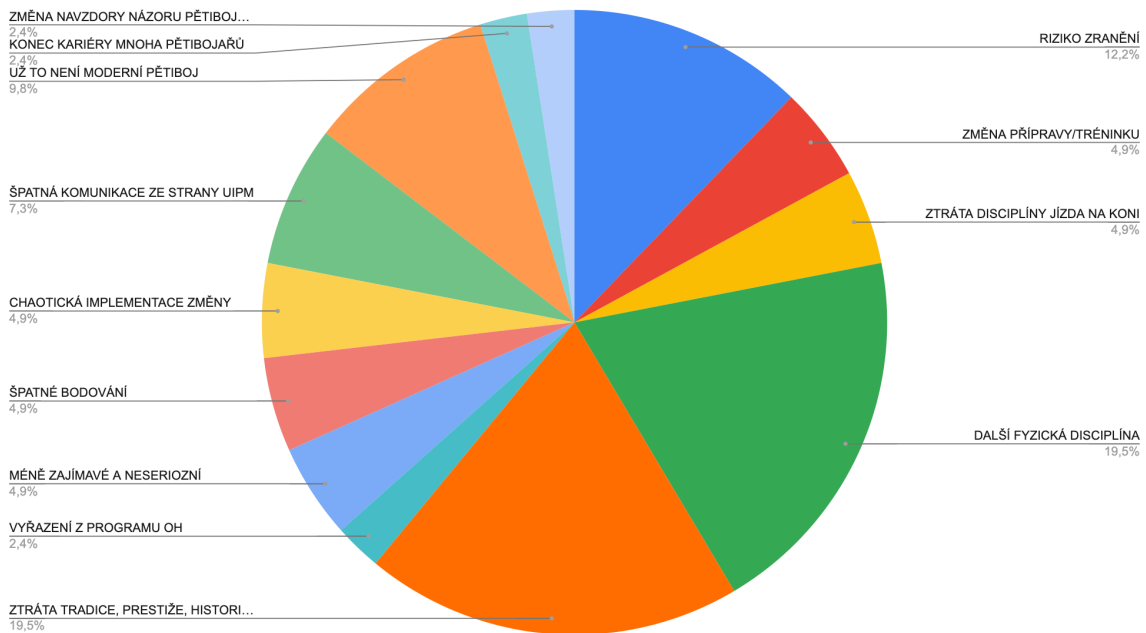
Otázka č.3: Jaká jsou dle Vašeho názoru hlavní negativa této změny?

V další otevřené otázce byli respondenti dotazováni na negativa změny. Bylo zde celkem 44 odpovědí. Nejčastěji se opakujícím negativem bylo, že se v případě zvolení OCR jako nové disciplíny jedná o další fyzickou disciplínu (jízda na koni se řadila mezi disciplíny technické). Tím, že je technická disciplína nahrazena fyzickou, podstatně silovou a obratnostní, bude celkově v moderním pětiboji kladen větší důraz na fyzické parametry jedince před technikou.

Další z respondentů rovněž uvádí *Odstranění technické disciplíny na úkor další fyzické*. Tato odpověď tvořila celkem 19,5% všech odpovědí, stejně jako odpověď, která za negativum považuje ztrátu tradice, prestiže a historické hodnoty moderního pětiboje.

Mezi další negativa, která již v rámci odpovědí nebyla tak čteně zastoupena, řadí respondenti mimo jiné - chaotickou implementaci změny, špatnou či nedostatečnou komunikaci ze strany UIPM, riziko vyřazení z programu olympijských her nebo nutnost výrazné změny přípravy a tréninku. 12,2% dotazovaných se také obává zvýšeného rizika zranění.

Negativa změny

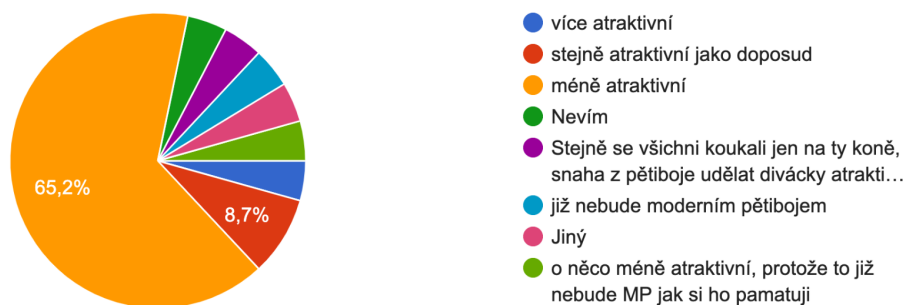
Obrázek 8

Otázka č.4: Moderní pětiboj pro vás v jeho „nové“ podobě bude:

Více než polovina dotazovaných (65.2%) zvolila odpověď *méně atraktivní*. Variantu odpovědi *více atraktivní* zvolil jeden respondent. Zbývající respondenti spíše než míru atraktivity hodnotili to, že se bude v podstatě jednat z jejich pohledu již o jiný sport.

Moderní pětiboj pro vás v jeho "nové" podobě bude:

23 odpovědí

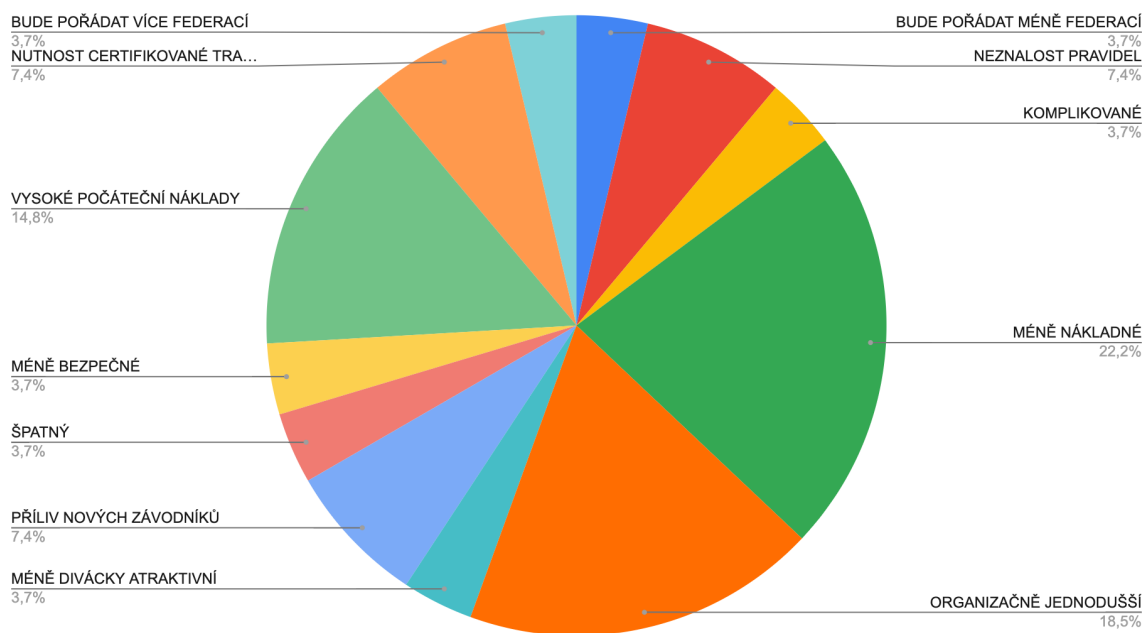
Obrázek 9

Otázka č.5: Jaký bude mít dle Vašeho názoru změna disciplíny dopad na pořádání mezinárodních soutěží?

Celkem 14.8% odpovědí zmiňuje nutné *vysoké počáteční náklady*, v návaznosti na to však ale vidíme, že přes 20% dotazovaných uvedlo, že do budoucna bude pořádání soutěží v tomto formátu *méně nákladné* a také *organizačně jednodušší* (18,5%).

Respondenti také zmiňují, že lze očekávat *příchod nových závodníků* (7,4%). Respondenti se neshodují jednoznačně v tom, zda lze očekávat, že bude k pořádání soutěží přistupovat více nebo méně federací (v rámci odpovědí byly uvedeny obě varianty ve shodném počtu). Mezi další dopady můžeme zařadit takové, které jsou asociovány spíše negativně - že bude pořádání komplikované, organizátoři budou bojovat s neznalostí pravidel, pro závodníky bude OCR méně bezpečné a rovněž, že bude obtížné zajistit certifikovanou trať (bez ní se závody nemohou počítat do oficiálních UIPM žebříčků).

Dopad - mezinárodní soutěže

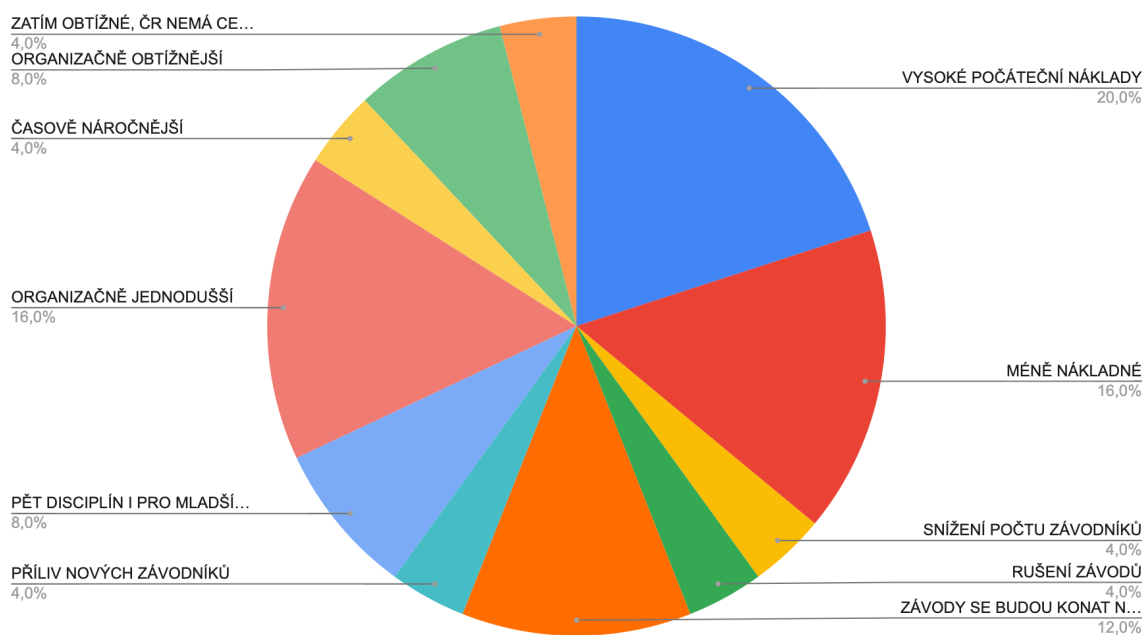

Obrázek 10

Otázka č.6: Jaký bude mít dle Vašeho názoru změna disciplíny dopad na pořádání soutěží na národní úrovni?

U další otázky byli respondenti dotazováni na dopad na pořádání soutěží na národní úrovni.

Dopad - soutěže na národní úrovni

Obrázek 11

Celkem 20% respondentů zmiňuje stejně jako u mezinárodních soutěží, *nutné vysoké počáteční náklady*. V českém prostředí se někteří respondenti obávají, že nebude možné zajistit certifikované tratě, a závody se tak budou konat na méně místech (12%), budou organizačně náročnější (8%) a časově náročnější (4%).

Příslib do budoucna však je, že by se závody mohly stát organizačně jednoduššími (16%) a výhodou by mohlo být i to, že by i mladší kategorie mohly závodit v pěti disciplínách (8%). I to by pak mohlo pomoci k přílivu nových závodníků (4%).

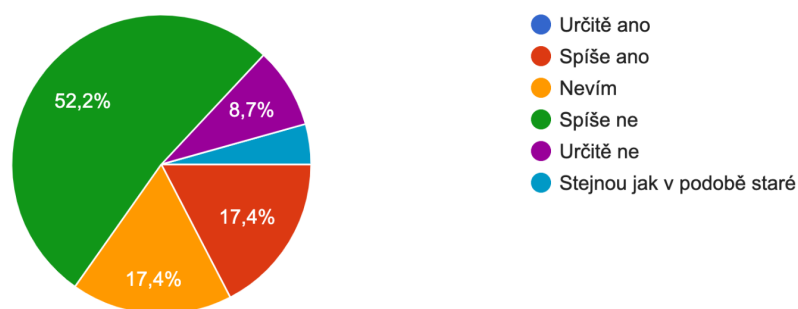
Oblast 2: Budoucnost moderního pětiboje na LOH

Ve druhé oblasti otázek se autorka zaměřila na budoucnost moderního pětiboje na letních olympijských hrách (v aktuálně zveřejněném programu na LOH v Los Angeles 2028 totiž moderní pětiboj není). Nejprve zjišťovala, zda si respondenti myslí, že se moderní pětiboj v jeho nové podobě (tj. bez jízdy na koni) má šanci udržet v programu olympijských her. Další otázky pak navazovaly na požadavek ze strany mezinárodního olympijského výboru směrem k mezinárodní unii moderního pětiboje, který požaduje, aby UIPM prokázala významné snížení nákladů a složitosti v organizaci tréninků i soutěží, a také zlepšení v oblastech bezpečnosti, dostupnosti, univerzálnosti a přitažlivosti pro mladé lidi a širokou veřejnost.

Otázka č.7: Myslíte si, že moderní pětiboj v „nové podobě“ má šanci se udržet v programu olympijských her?

Podle odpovědí respondentů se většina z nich přiklání k názoru, že změna disciplíny výrazně nepomůže modernímu pětiboji k udržení se v programu letních olympijských her. Převažující odpověď byla *spíše ne*, kterou uvedlo 52,2% respondentů.

Myslíte si, že moderní pětiboj v "nové podobě" má šanci se udržet v programu olympijských her?
23 odpovědí

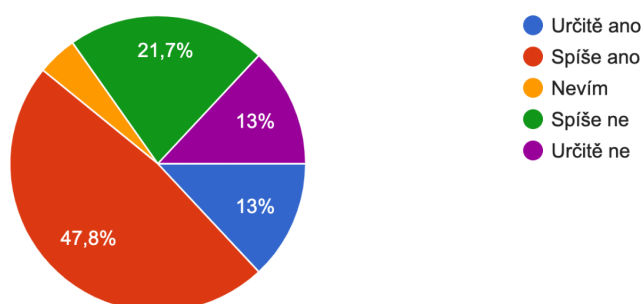
Obrázek 12

Otázka č.8: Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek na významné snížení finančních nákladů a náročnosti zabezpečení tréninků a závodů?

V odpovědi na tuto otázku již můžeme vidět potenciální pozitiva změny. Téměř polovina dotazovaných si myslí, že díky této změně může dojít k významnému snížení finančních nákladů a náročnosti zabezpečení tréninků a závodů. 13% dotazovaných je o tom přesvědčena.

Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek na významné snížení finančních nákladů a náročnosti zabezpečení tréninků a závodů?

23 odpovědí

Obrázek 13

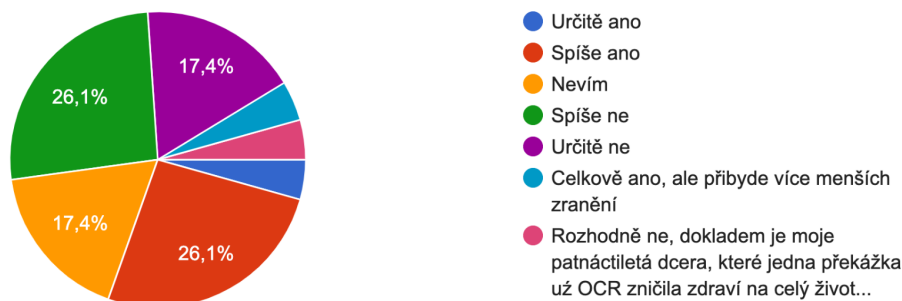
Faktem je, že zabezpečení živých zvířat (koní) pro pětibojařskou a veškerého zázemí a realizačního týmu byla a je extrémně náročná a drahá. v některých lokalitách jen stěží realizovatelná. Počáteční investice do vybudování kvalitní trati budou sice také nákladné, nicméně pak už se na daných sportovištích budou tratě jen udržovat a nebude pravděpodobně potřeba výrazných investic.

Otázka č.9: Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek požadavek na zlepšení v oblasti bezpečnosti?

Co se týče požadavku MOV na zlepšení v oblasti bezpečnosti, rozdělily se odpovědi respondentů do dvou táborů, zhruba půl napůl. Převažuje však záporná odpověď, včetně individuálního vyjádření jedné z respondentek, jejíž dcera se bohužel při jednom z letošních úvodních závodů obsahujících překážkovou disciplínu zranila tak, že tím bude ovlivněna její následující sportovní kariéra.

Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek požadavek na zlepšení v oblasti bezpečnosti?

23 odpovědí

Obrázek 14

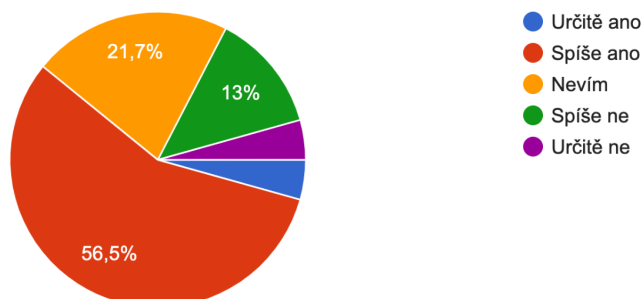
Obecně lze předpokládat, že přibude více zranění s ohledem na pády z překážek. Pády a někdy i velice nebezpečné úrazy se však děly i v rámci jezdecké disciplíny, toto se tedy evidentně nepodaří zcela eliminovat a je otázkou, jak k tomuto UIPM, potažmo MOV přistoupí, protože stále existuje (a vlastně i součástí moderního pětiboje je) množství jiných sportů, kde jejich provozování není tak náchylné k úrazům.

Otázka č.10: Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek týkající se dostupnosti sportu?

Více než polovina dotazovaných (56,5%) se shodla na tom, že bude díky této změně sport dostupnější. Myslí se tím jak dostupnost pro sportovce a fanoušky, tak i pro federace jednotlivých států, které dříve nedokázaly zabezpečit jízdu na koni nebo zázemí pro soutěže v jízdě.

Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek týkající se dostupnosti sportu?

23 odpovědí

Obrázek 15

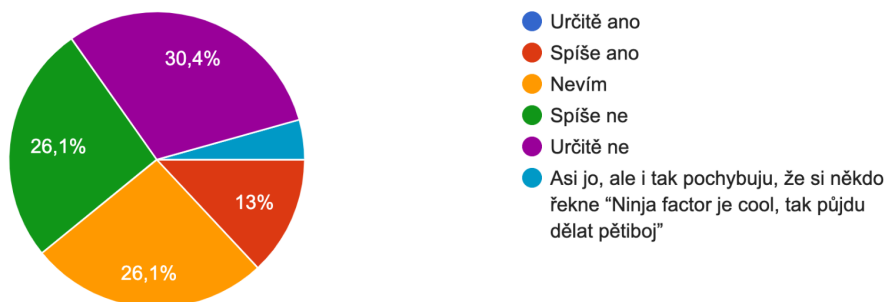
Otázka č.11: Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek na zvýšení atraktivity moderního pětiboje pro mladé lidi a širokou veřejnost?

Navzdory kladným aspektům a teoretickým přínosům, které změna může mít (viz výše, například dostupnost či finanční stránka věci), se respondenti nedomnívají, že by změna vedla k výrazné změně co se týče přílivu nových fanoušků a závodníků k modernímu pětiboji. Stále se nejedná a pravděpodobně nebude jednat o masový sport.

Jeden z respondentů dále uvádí, že překážková disciplína nejspíše nebude lákadlem, které by mělo vést k navýšení členské základny, protože pokud se sportovnímu nadšenci zalíbí tato konkrétní disciplína, existuje velké množství soutěží pouze v ní, a není nutné přibírat další čtyři disciplíny k tomu, aby se v té jedné mohl člověk realizovat.

Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek na zvýšení atraktivity moderního pětiboje pro mladé lidi a širokou veřejnost?

23 odpovědí

Obrázek 16

Poslední dvě otázky zjišťovaly jakési vize do budoucna. Pochopitelně ty stojí především na bázi domněnek, někteří respondenti však s ohledem na svou funkci mohou vidět takzvaně pod pokličku a tedy mohli nastínit, co si obecně myslí a jaký je trend, kam UIPM směřuje.

Otázka č.12: Jaké další změny v pravidlech či organizaci soutěží očekáváte, pokud se MP v programu LOH udrží?

Pokud se moderní pětiboj na programu letních olympijských her udrží, očekávají respondenti minimum změn, respektive přejí si, aby již žádné další změny nebyly. Mezi další domněnky respondentů patří například: další zkrácení šermířské disciplíny (2 respondenti) nebo dokonce odebrání šermu z programu (1 respondent), případně sloučení disciplín po vzoru triatlonu (kombinace plavání, laser runu a OCR) nebo zařazení OCR do kombinované disciplíny.

Otázka č.13: Jaké další změny v pravidlech či organizaci soutěží očekáváte, pokud se MP v programu LOH neudrží?

V případě, že by se moderní pětiboj na programu letních olympijských her neudržel, obává se několik respondentů, že sport *nebude mít dostatečné financování, aby mohl pokračovat v jakékoliv podobě*, potažmo očekávají *postupné vymizení tohoto sportu*. V odpovědích je znatelná obava, že pětiboj jako neolympijský sport není udržitelný, a to především z finančních důvodů.

Čtyři respondenti zmiňují také možnost navrácení jízdy na koni.

Ze závěrečného prostoru pro další poznámky a postřehy autorka cituje ještě následující vyjádření, která považuje za objektivní a věcná, a přínosná do debaty týkající se prosazování změn ve sportu obecně.

Vyjádření č.1:

Jestliže nejsme schopni rozhodnutí o změně disciplíny zvrátit, je třeba se tomu přizpůsobit a trénovat nový formát.

Vyjádření č.2:

Přestože nahrazení jízdy odsuzuji, ve výše uvedených otázkách bude změna spíše pozitivní. Ale o tom to přeci není. Nemůžeme sporty jen tak měnit, protože je nedokážeme organizovat na dostatečné úrovni nebo aby je mohl dělat každý. Sporty mají historii a když je budeme pořád měnit, bude z nich jen fraška. Marathon také nezkrátíme, aby ho uběhlo více lidí a nemusela se vytyčovat tak dlouhá trať nebo v triatlonu nedáme místo kola koloběžku, protože je levnější.

Úsilí se musí soustředit na to, jak věci zvládnout a ne se zbaběle zbavit disciplíny, se kterou si nevíme rady. V nové podobě si dokážu představit atraktivní sport, ale už to není moderní pětiboj, který by zachovával alespoň jeho základy a hlavní myšlenky. Pokud by se jednalo a zcela nový sport existující vedle moderního pětiboje, nebudu proti.

Vyjádření č.3:

Problém moderního pětiboje není řešitelný výměnou disciplíny, protože problémem nebyla a ani není samotná jízda na koni, ale způsob řízení celé UIPM.

Závěr výzkumu

Dotazník zadaný autorkou v květnu 2023 vyplnilo celkem 23 respondentů. Z odpovědí vyplynulo, že respondenti považují nahrazení jízdy na koni za překážkovou disciplínu spíše za negativní, přestože ve změně shledávají i jistá pozitiva, která mohou být z dlouhodobého hlediska i pro český moderní pětiboj přínosné. Jelikož všichni respondenti důvěrně znají a znali jízdu na koni, porovnávání s něčím, co je pro ně zcela nové a neznámé, je nevyhnutelné a budí spíše negativní dojem.

Kladně hodnotí autorka zájem dotazovaných o danou problematiku, díky čemuž mohly jejich odpovědi být také vhodným prostředkem pro doplnění SWOT analýzy.

Co se týče hypotéz, byly následující:

1. Respondenti z české komunity moderního pětiboje se budou ke změně disciplíny stavět negativně.
2. Mezi respondenty bude převažovat názor, že se moderní pětiboj na programu olympijských her neudrží.

Jelikož sebraná data odpovídají tomu, co bylo v hypotézách předpovězeno, můžeme je obě přijmout jako platné. Tedy, respondenti z české komunity moderního pětiboje se ke změně disciplíny staví negativně (viz otázka č.1) a převažuje mezi nimi názor, že se moderní pětiboj na programu her neudrží (viz otázka č.7).

Výsledky výzkumu lze považovat za reprezentativní jen pro tuto konkrétní skupinu, přesto přináší hodnotné výsledky. Přestože autorka neoslovila zcela vyčerpávající seznam všech členů oddílů a fanoušků na území ČR, můžeme alespoň do jisté míry předpokládat, že by se dala data na území ČR tímto směrem zobecnit. Rozhodně však získaná data nejsou zobecnitelná celosvětově (naopak, je možné, že v některých státech je přístup ke změně diametrálně odlišný).

Podstatou bylo zaměřit se na jeden specifický celek a tím je komunita českého moderního pětiboje. Tato komunita je specifická, ale určité rysy samozřejmě mohou být shodné pro všechny moderní pětibojaře na světě.

Co se týče reliability, je potřeba počítat s jistým zkreslením - názor především závodníků bývá ovlivněn mj. tím, jak se jim v dané disciplíně dařilo nebo daří a mohou tedy mít tendenci zastávat jiný názor než nezávislý pozorovatel.

SWOT moderního pětiboje v ČR

Pro bližší a přehledné porozumění problematice autorka níže provedla SWOT analýzu současného stavu, tedy, zhodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. zaměřila se především na změnu disciplíny, která je aktuálně pro moderní pětiboj změnou nejaktuálnější, a chcete-li, nejpálčivější.

SWOT analýza se používá jako nástroj strategického významu a v tomto případě slouží pro ilustraci výše popisovaných změn. Kromě využití v marketingu může sloužit i pro tvorbu strategií v jiných odvětvích a tedy například i pro účely této práce (mimo jiné i proto, že i sport a především závody a soutěže můžeme v tomto kontextu považovat za službu).

Metodu této analýzy původně vypracoval tým vědců Stanfordovy univerzity pod vedením amerického konzultanta Alberta Humphreyho v 60. letech 20. století⁶⁶

Silné stránky

Mezi silné stránky, kterými v tomto směru český moderní pětiboj dlouhodobě disponuje, je především kvalitní zázemí českého moderního pětiboje. tedy kvalifikovanost trenérů a organizátorů a jejich schopnost kvalitní organizace soutěží i přípravy závodníků na ně. K tomu pozitivně přispívá i fakt, že nyní můžeme v dlouhodobém horizontu očekávat *zjednodušení organizace soutěže*, a pro české organizátory to jistě nebude žádný problém, jelikož jsou schopni se adaptovat na změny. Již v minulosti český moderní pětiboj dokázal, že je schopen se přizpůsobit rychle se měnícím podmínkám (například při předchodu na kombinovanou disciplínu měli čeští závodníci záhy velmi dobré výsledky).

Můžeme tedy předpokládat, že se závodníci dokáží dobře a úspěšně adaptovat i ve formátu moderního pětiboje s překážkovou disciplínou.

Další pozitivní silnou stránkou této změny je v dlouhodobém horizontu snížení nákladů na organizování soutěží. Po počátečních investicích již tedy organizace nebude tak náročná a nákladná.

S ohledem na to, že je změna disciplíny plošná, dává to českému modernímu pětiboji nyní šanci zamyslet se a flexibilně přistupovat k výběru dějišti závodu. Pokud bude možné překážkovou trať postavit na jiných, doposud nevyužitých sportovištích, lze soutěže pořádat i na nových atraktivních místech.

⁶⁶ ŠMÍD, Petr. Co je to „SWOT analýza“? Setkáte se s ní při přípravě projektu. Český rozhlas - Radiožurnál [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/co-je-swot-analyza-setkate-se-s-ni-pri-priprave-projektu-6234180>

Slabé stránky

Změna s sebou pochopitelně přináší i nějaká negativa. Ta můžeme reflektovat v slabých stránkách v analýze. Jedná se především o to, že v krátkodobém horizontu bude nákladné pořídit veškeré potřebné vybavení a zajistit hladký průběh soutěží například proškolením rozhodčích a podobně.

Jako slabou stránku lze uvést také to, že pro některé závodníky může být obtížné se na změnu adaptovat. Tento aspekt se řešil již při přechodu na kombinovanou disciplínu, nyní však můžeme předpokládat větší odliv především starších závodníků, kteří se již na změny adaptovat nebudou chtít a tak ukončí své závodní kariéry. S ohledem na to, že česká reprezentace není až tak početná, je to pro budoucnost sportu poměrně klíčové.

Další slabou stránkou je, že přidáním OCR máme v moderním pětiboji další ryze fyzickou disciplínu, a extrémní tréninkový nápor společně s novými tratěmi může vést k vyššímu riziku zranění. Opět, pokud se zraní více reprezentantů, mohou mít čeští pětibojaři problém obsadit závodníky do všech vrcholných akcí.

Mezi slabé stránky řadím i riziko, že tato změna nepomůže aktuální situaci a tedy, že bude pokračovat nízký zájem ze strany sponzorů o menší sporty (tj. i o moderní pětiboj), nízký mediální zájem a také nízký zájem fanoušků. Změna tak bude náročná především pro závodníky, kýmžena pozitiva ale nepřinese.

Příležitosti

Příležitostí jak na mezinárodním poli, tak i v České republice, je oslovení většího množství závodníků, a to i starších. Je poměrně obtížné začít trénovat například až v dospělém věku a takzvaně za pochodu se učit všechny disciplíny, porovnáme-li ale jízdu na koni a překážkovou disciplínu, lze se jednoznačně shodnout, že může být snazší ovládnout novou disciplínu. Bude to také bezpochyby méně finančně náročné. V České republice by tak mohlo dojít k rozšíření členské základny jednotlivých oddílů.

S disciplínou mohou v rámci silové průpravy začít relativně brzy i mládežnické kategorie. To by vedlo mimo jiné k tomu, že by i mladší kategorie mohly závodit v celém moderním pětiboji, nikoliv ve čtyřboji, a rovněž k pořádání pětibojařských soutěží na území ČR (v rámci Českého poháru mládeže se závodilo maximálně ve čtyřboji, a mezinárodních soutěží, které by byly v celém moderním pětiboji, moc neprobíhalo). Změna také přináší možnost různorodého prostředí pro konání soutěží.

Další příležitostí je zvýšení atraktivity sportu z pohledu MOV a při dodržení i dalších požadavků z jejich strany pak udržení sportu v programu letních olympijských her.

Potenciálně můžeme hovořit také o vyšší atraktivitě pro sponzory a diváky.

Hrozby

Jednou z největších hrozeb je zajisté pokles zájmu ze strany konzervativních závodníků, funkcionářů a v neposlední řadě i fanoušků. Pro mnohé bude těžké si moderní pětiboj bez jízdy na koni byt' jen představit, natož ho skutečně provozovat. Pokud by UIPM přicházelo s dalšími frekventovanými změnami pravidel a formátů, mohou odradit další závodníky a trenéry.

Za hrozbu můžeme dále považovat v českém prostředí to, že bez dostatečné podpory svazu mohou mít problém s materiálním zabezpečením. Zavedení překážkové disciplíny s sebou přináší výrazné počáteční náklady, kdy sice oddíly mohou jistě počítat s podporou ze strany Českého svazu moderního pětiboje, není však možné se na tyto zdroje stoprocentně spoléhat. Sportoviště musí odpovídat technickým parametrům daných UIPM a to může být na začátku pro pořadatele závodů obtížnější.

Problematické může být i zajištění dostatku kvalifikovaných rozhodčích pro danou disciplínu. Pravidla pro ni sice nejsou nikterak obsáhlá, ale na každé soutěži je potřeba mít dostatek proškolených rozhodčích, kteří budou znát jejich aktuální znění.

Potenciální hrozbou může být i velké množství dalších změn, kdy bude obtížné pro ČSMP držet krok s pokyny UIPM a přizpůsobit se všem požadavkům (například z finančních či logistických důvodů).

Vize do budoucna

Co se týče českého prostředí, ztráta jízdy na koni neovlivní Český pohár mládeže (dále ČPM) a naopak v tomto seriálu závodů se může konečně objevit i pátá disciplína. Dle autorky je zde potenciál pro to, aby byla disciplína především mladšími ročníky pozitivně přijata a přilákala jejich pozornost. Jelikož již v minulosti bylo mnoho pětibojařů rekrutováno z řad plavců, může tento trend nadále pokračovat (pro plavce je příznačná síla horních končetin, což se na překážkové trati bude hodit). Pokud tedy bude dostatek financí pro pořízení materiálu na vybudování OCR trati s překážkami, může ČPM pokračovat relativně bez výraznějších změn.

Velký otazník a neznámá však visí nad seniorskou kategorií a jejími reprezentanty. Mnozí z nich se nechali slyšet, že po nahrazení jízdy na koni již v kariéře nebudou pokračovat (především starší závodníci), pro mladší bude zásadní, zda se moderní pětiboj udrží mezi olympijskými sporty a jaké bude dále jeho postavení i např. v souvislosti s tím, že pětiboj může přijít o značnou část finanční podpory z veřejných zdrojů a bude tak nákladnější jej provozovat (a ne každý závodník si to bude moci individuálně dovolit).

Dalším z faktorů s kterým je v českém prostředí zapotřebí pracovat, je aktualizace veškerých trenérských a rozhodcovských kurzů a proškolení již existujících rozhodčích. Informace získané na trenérských kurzech jsou sice z většiny stále platné (a didakticky přínosné), ale stále přibývají jak drobné úpravy pravidel disciplín, tak nyní i disciplína zcela nová, se kterou je potřeba být před pořádáním soutěží důkladně obeznámen.

Vize do budoucna nabere konkrétnější rozměry pochopitelně až ve chvíli, kdy kongres rozhodne, zda na olympijských hrách v Los Angeles 2028 bude moderní pětiboj na programu, nebo zda zůstane za pomyslnou branou olympijských sportů. To bude stěžejní pro vytvoření konkrétních vizí a rovněž koncepce, se kterou jistě ČSMP přijde poté, co bude osud moderního pětiboje na následující hry stvrzen, ať už pozitivním či negativním směrem.

Autorka pevně věří, že změny, které UIPM implementuje, pomohou tomu, aby se moderní pětiboj na olympijských hrách udržel. Zároveň pevně doufá v dodržení příslibu mezinárodní unie, že bude federacím naslouchat a bude jim pomáhat při adaptování se na další změny.

Závěr

Jízda na koni do moderního pětiboje jednoznačně patří, a více než stoletá historie tohoto sportu je toho jen důkazem. Bohužel již nyní nemá smysl plakat nad rozlitym mlékem, můžeme jen doufat, že pátá disciplína moderního pětiboje bude objektivní, férová a divácky zajímavá a díky tomu se v programu olympijských her udrží.

Olympijské hry jsou pro většinu sportovců vrcholem jejich sportovní kariéry a nejvyšším cílem. Byla by škoda, pokud by pětibojáři neměli možnost k takovému cíli vzhlížet. Pokud však bude hrát prim komercializace sportu a důležitější slovo budou mít média než tradice jednotlivých sportovních disciplín, není jisté, zda se na hrách může moderní pětiboj udržet.

V této seminární práci bylo záměrem poskytnout pohled na současný systém konání soutěží v moderním pětiboji a zejména na nový, aktuální stav, kdy dochází k implementaci překážkové disciplíny, která by po olympijských hrách v Paříži měla nahradit jízdu na koni. Práce popisuje i další, nově zavedených ne-pětibojářské disciplíny. V rámci práce byl proveden kvantitativní výzkum a byli dotazováni ti, kteří se na poli českého moderního pětiboje pohybují. Jejich odpovědi byly posléze zpracovány do SWOT analýzy současného stavu.

Úvodní část práce definovala její cíl a stručně nastínila její rozdělení do jednotlivých kapitol. Autorka přechází od historie moderního pětiboj (zaměřuje se především na změny od roku 2009) k aktuální situaci a popisuje, jak probíhají soutěže a jakým směrem se nyní moderní pětiboj ubírá.

Praktická část pracuje s dotazníky, které vyplnili trenéři, současní i bývalí závodníci, fanoušci a další. Praktická část kromě zhodnocení získaných informací předestírá i vizi, kam by se moderní pětiboj v České republice mohl v následujících letech ubírat. Práce přináší aktuální pohled na tuto problematiku, a má tak potenciál sloužit jako odrazový můstek pro další zkoumání, případně být brána v úvahu při tvorbě nových koncepcí pro český moderní pětiboj.

Smyslem této práce bylo zjistit, jak na danou situaci pohlíží osoby, které jsou s moderním pětibojem v České republice dlouhodobě spjaty, popsat změny a aktuální pravidla moderního pětiboj a v neposlední řadě analyzovat, co současná situace přináší a k čemu může vést. Cílem bylo také zhodnotit, zda i v našem prostředí mohou mít změny přínos pro zachování tohoto výjimečného sportu.

Zdroje

JANKOVÁ, Karolina. *Změny formátů soutěží za účelem zvýšení atraktivity moderního pětiboj.* Praha, 2020.

COUBERTIN, P. *Olympijské paměti.* Praha: Olympia, 1977. ISBN 9787-81-100-7473

DOVALIL, J. -- RYCHTECKÝ, A. *Budoucnost olympismu? STUDIA SPORTIVA 2010/4, č. 1, s. 59-70.* Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Praha

PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů.* Praha: Karolinum, 1998. ISBN 978-80-7184-569-0.

REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů.* Praha: Grada, 2009. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3006-6.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. 4., nezměněné vydání.* Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.

SLAVÍK, H. -- TESAŘ M. -- SVOBODA, M. *Rio 2016: oficiální publikace Českého olympijského výboru.* Praha: Mladá fronta, 2016. ISBN 978-80-204-4215-4

SVOBODA, David. *Historický vývoj moderního pětiboj na olympijských hrách (1912 - 2012).* Praha, 2012. Bakalářská. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Lenka Kovářová PhD.

KLUZOVÁ, Hana. *Sportovní trénink a regenerace v moderním pětiboji ve Sportovním centru v Bystřici*. Olomouc, 2016. bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Fakulta tělesné kultury

HAVRÁNEK, P. *Názory a postoje trenérů na problémy současného sportu*. 2009. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Pedagogika, psychologie a didaktika. Vedoucí práce Kovář, Karel.

ŠMÍD, Petr. *Co je to „SWOT analýza“? Setkáte se s ní při přípravě projektů*. Český rozhlas - Radiožurnál [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/co-je-swot-analyza-setkate-se-s-ni-pri-priprave-projektu-6234180>

UIPM Modern Pentathlon: Obstacle Discipline Competition Guidelines [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.uipmworld.org/sites/default/files/uipm_od_comp_guidelines_final_3.pdf

UIPM Modern Pentathlon: Obstacle Catalogue [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.uipmworld.org/sites/default/files/uipm_obstacle_catalogue_2023.pdf

UIPM Modern Pentathlon: Obstacle Discipline - training tips [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.uipmworld.org/sites/default/files/uipm_obstacle_training_tips_1.0_1.pdf

UIPM Modern Pentathlon: Yearbook 2022. [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.uipmworld.org/sites/default/files/Yearbook2022_virtuel%2520%25282%2529_0.pdf

Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Druhy soutěží* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Druhy-soutezi-18.htm>

Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Stanovy* [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://www.pentathlon.cz/userfiles/dokumenty/6/stanovy.pdf>

Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Orgány svazu* [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://www.pentathlon.cz/svaz/organy-svazu>

Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Síň slávy* [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://www.pentathlon.cz/o-petiboji/sin-slavy>

Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Disciplíny a pravidla* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/cs/Discipliny-a-pravidla-17.htm>

Oficiální webové stránky Českého svazu moderního pětiboje: *Dokumenty* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://www.pentathlon.cz/data/1556034587964Koncepce-CSMP-pro-souteze-ve-vybranych-neolympijskych-kategoriich-sdruzenych-pod-UIPM-v-letech-2019-2020.pdf>

Olympic.org: *Modern pentathlon – Equipment and History* [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/modern-pentathlon-equipment-and-history>

Paris 2024 [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.paris2024.org/en/the-olympic-sports-included-on-paris-2024-olympic-sports-programme/>

UIPM Modern Pentathlon: History [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/history>

UIPM Modern Pentathlon [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/sport/uipm-modern-pentathlon>

UIPM Modern Pentathlon: History [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/history>

UIPM Modern Pentathlon: Annual Activity Reports [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/annual-activity-reports>

UIPM Modern Pentathlon: Laser Run [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/sport/uipm-laser-run>

Vyřazení jízdy na koni? Čekali jsme to, říká šéf českého moderního pětiboje. In: *IDNES.cz* [online]. 14.11.2022 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/moderni-petiboj-marcev-parkur.A221114_115203_sporty_jrv

NOVOTNÝ, Milan. Týrání koně na olympiádě? Svět má novou aféru, Češi jen kroutí hlavou. In: *PRAŽSKÝ DENÍK* [online]. 18.8.2021 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://prazsky.denik.cz/ostatni_region/tyrani-kone-na-olympiade-svet-ma-novou-aferu-cesi-jen-krouti-hlavou-20210818.html

SESTINI HLAVÁČKOVÁ, Andrea. Trenér moderních pětibojařů Kučera: Úspěšná juniorská generace značí, že se budoucnosti bát nemusíme. In: *Radiožurnál Sport* [online]. 1.5.2023 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://sport.rozhlas.cz/trener-modernich-petibojaru-kucera-uspesna-juniorska-generace-znaci-ze-se-8983995>

Pátá disciplína pětiboje? Něco jako Gladiator Race, zatím na zkoušku. In: *IDNES.cz* [online]. 25.5.2022 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/petiboj-revoluce-zmeny.A220524_212729_sporty_ten

Striding into the future with our 5E strategy. In: *UIPM Modern Pentathlon* [online]. 3.5.2023 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/news/uipm-secretary-generals-message-striding-future-our-5e-strategy>

Obrázky

Obrázky 1-5 UIPM Modern Pentathlon. Dostupné z: <https://www.uipmworld.org/>

Obrázky 6-16 vlastní grafy autorky

Přílohy

Příloha č.1 - dotazník

Budoucnost moderního pětiboje v České republice: vliv změn formátů soutěží

Aktuální role respondenta ve vztahu k modernímu pětiboji (dobrovolná otázka):

závodník / bývalý závodník / rodič závodníka / trenér / funkce v oddílu (nikoliv trenérská) / funkce v ČSMP / fanoušek / jiná - *výběr, lze označit více možností*

Nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou

1. Změnu považuji za: velmi pozitivní / spíše pozitivní / neutrální / spíše negativní / velmi negativní / jiná - *výběr z možností*
2. Jaká jsou dle Vašeho názoru hlavní pozitiva této změny?
3. Jaká jsou dle Vašeho názoru hlavní negativa této změny?
4. Moderní pětiboj pro vás v jeho "nové" podobě bude: více atraktivní / stejně atraktivní jako doposud / méně atraktivní / jiná - *výběr z možností*
5. Jaký bude mít dle Vašeho názoru změna disciplíny dopad na pořádání mezinárodních soutěží?
6. Jaký bude mít dle Vašeho názoru změna disciplíny dopad na pořádání soutěží na národní úrovni?

Budoucnost moderního pětiboje na LOH

7. Myslíte si, že moderní pětiboj v "nové podobě" má šanci se udržet v programu olympijských her? *Určitě ano / spíše ano / nevím / spíše ne / určitě ne*
8. Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek na **významné snížení finančních nákladů a náročnosti zabezpečení tréninků a závodů**? *Určitě ano / spíše ano / nevím / spíše ne / určitě ne*
9. Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek požadavek na zlepšení v oblasti **bezpečnosti**? *Určitě ano / spíše ano / nevím / spíše ne / určitě ne*
10. Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek týkající se **dostupnosti**

sportu? *Určitě ano / spíše ano / nevím / spíše ne / určitě ne*

11. Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek na **zvýšení atraktivity moderního pětiboje pro mladé lidi a širokou veřejnost?** *Určitě ano / spíše ano / nevím / spíše ne / určitě ne*
12. Jaké další změny v pravidlech či organizaci soutěží očekáváte, pokud se MP v programu LOH **udrží?**
13. Jaké další změny v pravidlech či organizaci soutěží očekáváte, pokud se MP v programu LOH **neudrží?**

Prostor pro vlastní komentáře respondenta.

Příloha č.2

Odpovědi respondentů

Aktuální role respondenta ve vztahu k modernímu pětiboji (dobrovolná otázka):

bývalý závodník
funkce v oddílu (nikoliv trenérská)
závodník
trenér
trenér
závodník
rodič závodníka, funkce v oddílu (nikoliv trenérská)
trenér
bývalý závodník, fanoušek
závodník
bývalý závodník
fanoušek, šermíř, sparring
bývalý závodník
závodník
bývalý závodník, trenér
bývalý závodník, trenér
bývalý závodník, trenér
bývalý závodník, trenér
trenér
bývalý závodník
bývalý závodník
bývalý závodník, trenér
trenér, funkce v oddílu (nikoliv trenérská)

Nahrazení jízdy na koni překážkovou disciplínou

1. Změnu považuji za:

velmi negativní
velmi negativní
velmi negativní
spíše negativní
spíše negativní
velmi negativní
velmi negativní
velmi negativní
spíše negativní
velmi negativní
velmi negativní
velmi negativní
spíše negativní
velmi negativní
spíše negativní
spíše negativní
spíše negativní
velmi negativní
velmi negativní
spíše negativní
velmi negativní
spíše negativní
spíše negativní

2. Jaká jsou dle Vašeho názoru hlavní pozitiva této změny?

Zjednodušení organizace soutěží
Mediální zájem o moderní pětiboj.
Nevidím v této změně žádná pozitiva.
Finanční (Zlevnění a zjednodušení pořádání závodů, popřípadě tréninků.)
Logistika
do budoucna teoreticky silová průprava už pro mladé závodníky
Nejsou
žádná
Seznámení se závodníka s koněm před závodem je velmi krátké. Tudíž někdy může docházet k vystresování jak koně, tak závodníka. To může vést k nezvládnutí parkuru. Známe ne jeden případ. Možná pozitivní změnou může být zamezení této náhodě losu...
nejsou
Žádné
- ekonomika - sport bude dostupnější , koně jsou drahé - polita- sport se otevře více státům, které si nyní tak drahý sport nemůžou dovolit
případná možnost udržení pětiboje mezi olympijskými sporty, férovost disciplíny (ne všechny koně mají stejnou výkonnostní či jinou úroveň, občas má závodník smůlu/štěstí)
MP bude moct dělat doopravdy každý ňouma co se předtím na koně nevyškrábal
všestrannost disciplíny
Otevření MP širšímu spektru zájemců, snížení finančních nákladů spojených s tréninkem i soutěžemi. Zjednodušení pořádání soutěží.
Jednodušší dostupnost pro širší množství závodníků oproti koním
žádná pozitiva nevidím
I mladší závodníci budou mít 5 disciplín
zmizí riziko vylosování špatného koně
Levnější, méně starostí s pořádáním
Snížení logistické i finanční náročnosti se zajištěním koní pro soutěž; sjednocení podmínek (u jezdecké disciplíny mohl být výkon ovlivněn koněm, kterého jezdec dostal); možnost oslovení více lidí pro realizaci sportu (snížená logistická a finanční náročnost).
žádná

3. Jaká jsou dle vašeho názoru hlavní negativa této změny?

Zranění závodníků, oslabení technického aspektu pětiboji
Porušení tradic, které bude znamenat vyřazení z programu OH.
Zesměšnění sport, velké riziko zranění, další silově náročná disciplína, špatné bodování
Nezajímavý sport, ztráta prestiže, velká změna po fyzické stránce sportovců (možnosti zranění)
Ztráta historické hodnoty
velký počet zranění, nepřipravenost na změnu, zmatečná organizace, špatná komunikace ze strany UIPM
Ztráta popularity pětiboje,
už to není moderní pětiboj
Pětiboj je jedním z prvních olympijských sportů. Tradiční. Věřím, že dost pětibojařů možná ukončí svou kariéru...
změna konceptu celé přípravy, disciplíny jdou prlti sobě, kombinace disciplín s enormní zátěží/vyčerpáním horních končetin (riziko přetížení, úrazu)
Další fyzická disciplína pro závodníky. A koně jsou velice zajímavou disciplínou.
- zaniká moderní pětiboj jako takový - technická disciplína je nahrazena silovou/ obratností - klade to důraz více na fyzické parametry před technikou- vytrácí se tak "umění" a kouzlo tohoto sportu -hodně sportovců a trenérů je proti a UIPM nerespektuje argumenty
razantní změna tohoto sportu, která pro mne znamená, že tento tradiční sport již nebude tak atraktivní. Jedná se o další změnu, téměř se v nich nestihám orientovat.
Není to moderní pětiboj, způsob jakým tato změna byla provedena, pětiboj přestává být kombinací fyzických a technických sportů, stává se sportem vygumovaných opic
Aktuálně finanční náročnost, pro současné sportovce fyzická náročnost z důvodu nárůstu počtu disciplín (pro kategorii U17 jde nově o čtvrtou disciplínu, na mistrovství světa U17 budou mít dokonce celý moderní pětiboj).
Celková změna charakteru celého sportu. Odstranění technické disciplíny na úkor další fyzické. Snížení prestižního postavení 5bojařů.
Naprostá nedomyšlenost bodování, způsobu soutěže, nekomunikace se závodníky
fundamentální změna moderního pětiboje jako tradičního sportovního odvětví provedená v rozporu se zájmy naprosté většiny sportovců, funkcionářů i fanoušků z řad široké veřejnosti
Už se nebude jezdit na koni
pětiboj už nebude tak všestranný, OCR je další fyzická disciplína
Ztráta serióznosti, hrdosti, historie
Snížení důvěryhodnosti sportu; porušení tradic;
značná změna charakteru sportovní disciplíny (MP)

4. Moderní pětiboj pro vás v jeho “nové” podobě bude:

méně atraktivní
stejně atraktivní jako doposud
méně atraktivní
méně atraktivní
Nevím
méně atraktivní
méně atraktivní
méně atraktivní
stejně atraktivní jako doposud
méně atraktivní
méně atraktivní
méně atraktivní
méně atraktivní
Stejně se všichni koukali jen na ty koně, snaha z pětiboje udělat divácky atraktivní sport je lehce zbytečná, protože to stejně nikdo nechápe
méně atraktivní
méně atraktivní
méně atraktivní
již nebude moderním pětibojem
Jiný
méně atraktivní
méně atraktivní
více atraktivní
o něco méně atraktivní, protože to již nebude MP jak si ho pamatuji

5. Jaký bude mít dle Vašeho názoru změna disciplíny dopad na pořádání mezinárodních soutěží?

Spíše pozitivní
Bude pořádat méně federací.
Pořádající země nebudou znát pravidla a pořádání bude komplikované.
Z dlouhodobého hlediska zlevnění pořádání závodů.
Nevím
teoreticky se náklady do budoucna sníží, pokud dojde k pořádání soutěží stále na stejných místech s postavenou tratí
Soutěž to zjednoduší, ale také tolik nezaujme diváčky
asi to bude méně nákladné
Možná to bude snažší. Do teď se musel hledat prostor v blízkosti se zázemím pro koně... Možná i levnější
první rok až dva možná příliv nových závodníků, než všem dojde, že je to nefunkční blbost a přestanou se pořádat
Špatný
-budou levnější, časem se rozšíří startovní pole.
Bez jízdy budou na pořadatele jistě menší požadavky na organizaci, zároveň bude trvat, než se rozhodčí zaučí na novou disciplínu a než budou překážky zcela bezpečné.
Prakticky nulový
Bude velmi náročné najít pořadatele, kteří budou chtít tuto disciplínu zařadit do závodů. Pořízení certifikované trati vyjde na velmi vysoké peníze. Na druhou stranu pokud nebude trať certifikovaná, nebude závod uznán do světového žebříčku.
Přibude více částečných soutěží. Rozšíří se portfolio pořadatelských měst a zemí. Pravděpodobně se objeví méně tradiční státy.
Nijak výrazný, v posledních letech závody pořádá pravidelně pár zemí a to se nezmění, pochybuju, že bude závodit větší množství sportovců nebo zemí, natož abys se závodilo jinde než je obvyklé
v prvních letech vzrostou finanční náklady
Nevím
Bude to jednodušší na organizaci
Pořádání soutěží bude zřejmě jednodušší a levnější.
Zjednodušení pro pořadatele.
do budoucna nevím, ale aktuálně není nikdo schopen pořádat soutěže s OCR dle pravidel UIPM, protože nemá UIPM požadovanou trať pro OCR

6. Jaký bude mít dle Vašeho názoru změna disciplíny dopad na pořádání soutěží na národní úrovni?

Žádný
Investice do nového vybavení; ne všude tam, kde se pořádá se bude pořádát nadále.
Na národní úrovni nebude dostatek financí na nákup nových překážek a tak se disciplína nebude konat.
Z dlouhodobého hlediska zlevnění pořádání závodů.
Nevím. Zatím na svazu neumějí ani pořádně naměřit trať.
těžko říct, kolik aktuálně pořádajících klubů si bude moct dovolit postavit regulérní dráhu a na kolika místech tak bude možno ČP pořádát
To same
tam to bvude naopak nákladnější, bude omezený počet míst, kde se dají závody pořádát
Stejná odpověď jako u mezinárodních soutěží
snížení počtu závodníků, rušení závodů
Špatný
-budou levnější, časem se rozšíří startovní pole.
Dojde k zařazení páté diciplíny, což doposud v rámci českých závodů nebylo příliš časté. Neznám podrobnosti pravidel, ale na překážkách budou teoreticky moct trénovat a případně již mladší kategorie. Z logistického hlediska to bude levnější a méně organizačně náročné.
Prakticky nulový
Aktuálně si nedovedu představit, jakým způsobem by bylo možné pořádát závody na národní úrovni s OCR. Časově jsou již teď závody na celý den...
Sníží věk závodníků absolvujících celý pětiboj. Zvýší počet závodníků ve starším (18+) věku.
V Český je závody s koňma pořádaly cca jednou ročně. Otázka jestli se prolejzačky postaví i jinde než v Praze nebo jestli se prostě bude závodit než Ninja factoru
v prvních letech vzrostou finanční náklady a mnoho pořadatelů nebude schopno soutěže zorganizovat
Bude složitější uspořádat závody
Bude to jednodušší na organizaci
Pořádání soutěží bude zřejmě jednodušší a levnější. Národních soutěží bude moct být více.
Zjednodušení pro pořadatele.
aktuálně na národní úrovni není mnoho federací, které jsou schopny pořádát soutěže s OCR, včetně ČR, protože ani ČSMP nemá zatím trať pro OCR

7. Myslíte si, že moderní pětiboj v “nové” podobě má šanci udržet se v programu olympijských her?

Spíše ne
Spíše ne
Určitě ne
Spíše ano
Nevím
Spíše ne
Spíše ne
Spíše ne
Nevím
Spíše ne
Spíše ne
Nevím
Spíše ne
Stejnou jak v podobě staré
Spíše ne
Spíše ano
Spíše ne
Určitě ne
Nevím
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ne
Spíše ne

8. Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek na významné snížení finančních nákladů a náročnosti zabezpečení tréninků a závodů?

Spíše ano
Určitě ne
Určitě ne
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ne
Spíše ano
Spíše ne
Nevím
Určitě ano
Určitě ano
Spíše ano
Spíše ne
Určitě ano
Spíše ano
Určitě ne
Spíše ne
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ne

9. Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek požadavek na zlepšení v oblasti bezpečnosti?

Celkově ano, ale přibyde více menších zranění
Spíše ne
Určitě ne
Spíše ne
Nevím
Spíše ne
Spíše ne
Rozhodně ne, dokladem je moje patnáctiletá dcera, které jedna překážka už OCR zničila zdraví na celý život...
Spíše ano
Určitě ne
Nevím
Spíše ne
Nevím
Spíše ano
Nevím
Spíše ano
Určitě ne
Určitě ne
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Určitě ano
Spíše ne

10. Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek týkající se dostupnosti sportu?

Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ne
Nevím
Nevím
Nevím
Spíše ano
Nevím
Určitě ano
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Nevím
Určitě ne
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ne
Spíše ano
Spíše ne

11. Myslíte si, že změnou disciplíny splní UIPM požadavek na zvýšení atraktivity moderního pětiboje pro mladé lidi a širokou veřejnost?

Nevím
Určitě ne
Určitě ne
Určitě ne
Určitě ne
Určitě ne
Spíše ne
Spíše ne
Nevím
Spíše ne
Spíše ne
Určitě ne
Nevím
Spíše ne
Nevím
Nevím
Asi jo, ale i tak pochybuju, že si někdo řekne "Ninja factor je cool, tak půjdu dělat pětiboj"
Určitě ne
Spíše ne
Spíše ano
Spíše ano
Spíše ano
Nevím

12. Jaké další změny v pravidlech či organizaci soutěží očekáváte, pokud se MP v programu LOH udrží?

Nemám tušení
Přál bych si, aby žádné další nebyly.
Doufám, že už žádné
Doufám, že už žádné.
Nevim
nevím
Netusim
nevím
Nic mě nenapadá
Rozhodně se nějakým způsobem budou snažit urychlit šermířský ranking round
Nevím
Další zkrácení šermu, plavání a laser run a OCR budou sloučeny po vzoru triatlону.
snad již žádné, změn už bylo opravdu mnoho
Odebrání šermu, další nebezpečný sport, co není pro každého
Doufám, že již žádné, ale předpokládám, že dojde ke konkretizaci pravidel pro OCR.
Zařazení OCR do kombinované disciplíny.
Nemyslím si že se udrží
očekávám, že se muže stát cokoliv - už mě asi nic nepřekvapí
Nevím
Snad už žádné
Snad už žádné
Nevím
toto bude záležet na dohodě UIPM s MOV, doufám, že změny nebudou velké

13. Jaké další změny v pravidlech či organizaci soutěží očekáváte, pokud se MP v programu LOH neudrží?

Možná návrat k původnímu více vojenskému formátu...pětiboj jako neolympijsky sport není udržitelný
Postupné vymizení tohoto sportu, ale také návrat ke koním.
Méně financí na pořádání kvalitních závodů, celkové snížení úrovně sportu.
Zruší se šerm (více technická disciplína) a z moderního petiboje se stane něco mezi Spartan race a triatlonem.
Nevim
snad návrat zpět k jezdeckví
Netusim
nevím
Žádné
Pokud vypadne z programu Her, nebude mít sport dostatečné financování aby mohl pokračovat v jakékoliv podobě
Nevím
žádné
očekávám, že tento sport přestanou provozovat závodníci - zastánci tradiční formy MP, celkově tento sport při vyřazení z programu LOH přijde o značnou finanční podporu z veřejných zdrojů, takže nebude moct zaměstnávat tolik trenérů atd.
Smrt moderního pětiboje, takto náročný sport, který skoro svůj celý život, žije z dotování a ne ze sponzorů se nemá bez olympiády šanci udržet nad hladinou a nespočet dalších věcí
Očekávám, že se některé federace budou snažit vrátit zpět jízdu na koni.
Žádné
Defenestraci UIPM
očekávám návrat k původní formě a složení disciplín tradičního moderního pětiboje tzn. včetně jezdeckví
Nevím
Že spojí všechny disciplíny do 90 minut
Nahrazení šermu jinou disciplínou
Nevím
pokud tato situace nastane změny určitě budou, protože ve všech národních federacích bude výrazně méně finančních prostředků, snad to MP jako sport přežije

Prostor pro další poznámky respondentů:

<p>Ve vedení UIPM je banda úplatných zkorumpovaných zbabělců, kteří své práci nerozumí.</p>
<p>Tím, že si závodníci vezmou tričko s nápisem na podporu koní nic nezmění. Kdyby třeba hromadně bojkotovali start...</p>
<p>Jestliže nejsme schopni rozhodnutí o změně disciplíny zvrátit, je třeba se tomu přizpůsobit a trénovat nový formát.</p>
<p>Přestože nahrazení jízdy odsuzuji, ve výše uvedených otázkách bude změna spíše pozitivní. Ale o tom to přeci není. Nemůžeme sporty jen tak měnit, protože je nedokážeme organizovat na dostatečné úrovni nebo aby je mohl dělat každý. Sporty mají historii a když je budeme pořád měnit, bude z nich jen fraška. Marathon také nezkratíme, aby ho uběhlo více lidí a nemusela se vytycovat tak dlouhá trat nebo v triatlonu nedáme místo kola koloběžku, protože je levnější.</p> <p>Úsilí se musí soustředit na to, jak věci zvládnout a ne se zbaběle zbavit disciplíny, se kterou si nevíme rady. V nove podobě si dokážu představit atraktivní sport, ale už to není moderní pětiboj, který by zachovával alespoň jeho základy a hlavní myšlenky. Pokud by se jednalo o zcela nový sport existující vedle moderního pětiboje, nebudu proti.</p>
<p>problém MP není řešitelný výměnou disciplíny, protože problémem nebyla a ani není samotná jízda na koni, ale způsob řízení celé UIPM</p>